

Viden på piller

“Vi bør hilse nye metoder til at forbedre hjernen velkommen”.

Læs side 6 og 14-17.

Skattesmek
venter kultur-
ambassadører

10

Undervisere
frygter digitale
forelæsninger

20

Arbejdsaktive vil
fortsætte i a-kasse
ved pensionsalder

4

Dansker skal
hindre tysk
fagforenings død

30

BLIV STÆRK I DIGITAL KOMMUNIKATION ELLER IT- PROJEKTLEDELSE

Bestil avisen på www.itu.dk/master

Master i it:

- It-ledelse og strategi
- Softwarekonstruktion
- Organisation og implementering
- Interaktionsdesign og multimedier

Hvad skal studerende med DM?

Hvad kan studerende egentlig bruge DM til? Hvilke fællesinteresser, om nogen, er der mellem en fagforening med løn- og ansættelsesvilkår som fokus og en gruppe studerende, der endnu ikke har faste relationer til det akademiske arbejdsmarked?

Der er for mig at se to overordnede områder, hvor de studerende og DM har åbenbart fælles interesser. Det drejer sig umiddelbart, og tættest på hverdagen, om forholdene på universiteterne. Studiernes vilkår og indhold kunne man sige. Et område, hvor der ikke blot er tale om fælles interesser, men hvor styrken i interessevaretagelsen øges væsentligt gennem en samlet indsats.

En fagforening, DM i dette tilfælde, for akademisk uddannede – som også organiserer hovedparten af underviserne på de videregående uddannelser – har en fælles interesse med de studerende i, at uddannelserne har så høj en kvalitet som muligt.

Høj kvalitet i uddannelserne er en forudsætning for, at de færdiguddannede har gode, udviklende og vellønnede beskæftigelsesmuligheder efter endt uddannelse. Men kvaliteten i uddannelsen er i sig selv også en forudsætning for, at unge fortsat søger ind på de videregående uddannelser – og dermed er med til at sikre de ansatte undervisere fortsat beskæftigelse og faglig udvikling.

For at stå stærkere med kravet om genetablering af underviseres og studerendes medbestemmelse i forhold til undervisningen er det af afgørende betydning, at man står sammen og formulerer sig med én stemme – som medlemmer af samme forening.

Med tanke på virkeligheden efter studierne har DM og de studerende en fælles interesse i

over for arbejdsmarkedet og politikerne at gøre opmærksom på fordelene ved og nødvendigheden af at ansætte nyuddannede akademikere.

Det er til gavn for såvel de ansatte som de studerende, at det akademiske arbejdsmarked udvides og udvikles. Det gælder ikke blot inden for privatområdet, som traditionelt har haft en øget akademisk beskæftigelse de sidste årtier, men absolut også på det offentlige område.

DM har fx de sidste fire-fem år oplevet en voldsom stigning i ansættelserne i kommunerne. Det er en fælles interesse og opgave at

sikre, at denne udvikling fortsætter. Og heldigvis er DM's medlemmer ikke ramt så hårdt af den aktuelle krise, som man kunne have frygtet. Vilkårene på arbejdsmarkedet er DM's helt afgørende fokusområde. Det drejer sig ikke kun om traditionelle løn- og

ansættelsesvilkår, men i lige så høj grad om arbejdsmiljø, ligestilling, balance mellem arbejdsliv og fritid, ferieregler osv. osv. – vilkår, som påvirker os alle sammen gennem hele arbejdslivet og danner grundlaget for "det gode liv". Det er tydeligt, at der også her er en afgørende fælles interesse mellem studerende og beskæftigede.

For at kunne udbygge og understøtte de fælles interesser er det vigtigt, at DM's indsats på studiestederne målrettes både de umiddelbare vilkår og de mere langsigtede perspektiver.

Det er afgørende at tydeliggøre indsatser, muligheder og udfordringer.

DM er en fagforening med fokus på arbejdsvilkår, både de eksisterende og de fremtidige. Det skal vi holde fast i, og derfor har vi også brug for de studerende.

Hovedbestyrelsen for Dansk Magisterforening

Ingrid Stage (formand)

Peter Grods Hansen (næstformand), DM Offentlig

Eva Jensen, DM Offentlig

Nanna Bruun, DM Privat

Frederik Dehlholm, DM Privat

Hans Beksgaard, DM Forskning & Videregående Uddannelse

Anders Hamming, DM Forskning & Videregående Uddannelse

Claus Valling Pedersen, DM Forskning & Videregående Uddannelse

Henrik Prebensen, DM Forskning & Videregående Uddannelse

Leif Søndergaard, DM Forskning & Videregående Uddannelse

Erik Alstrup, DM Forskning & Formidling

Niels K. Petersen, DM Forskning & Formidling

Ole Kentmark, DM Honorar- og timelønnede, deltidsansatte og arbejdsøgende

Kasper Ditlevsen, DM Studerende

Hans Richardt Schmidt-Nielsen, DM Studerende

Charlotte Palludan, Fagforeningslisten

Erik Nejrup, DM Pensionist

Kære studerende

Du undrer dig måske over, hvorfor du pludselig får tilsendt Magisterbladet? Du plejer jo at få tilsendt DMstud.bladet.

Svaret er, at vi fremover vil kommunikere med dig ad nye veje. Endda meget nye veje. Og at du får Magisterbladet, er kun en af vejene.

Mest revolutionerende er, at vi har nedlagt den trykte udgave af DMstud.bladet og erstattet det med et online-magasin – DMstud. – til alle studerende, der er medlem af DM. Det giver os på redaktionen flere muligheder for alsidig, nærværende og oplevelsesrig journalistik – det er i hvert fald vores intention. Det giver dig som studerende flere muligheder for at kommunikere med os: Du kan kommentere artikler direkte og give os feedback på bladet, deltage i afstemninger om relevante studenterpolitiske emner og opfordre og inspirere os til at skrive om det, der ligger dig på sinde. Alt det kan du gøre hurtigt og let med det nye online-magasin. Og du kan sende artikler videre til dem, du tror kunne have interesse i at læse om det givne emne. Kort sagt kan du dele din viden med rigtig mange – også via sociale medier som fx Facebook.

Det vil også være muligt for dig meget lettere end tidligere at bidrage med stof til bladet – hvem har ikke en mobiltelefon, der kan optage levende billeder og lyd? Men alt det vil du kunne se, høre og læse om i det nye online-magasin.

Magisterbladet, som du fremover vil få tilsendt fire gange om året, vil give dig et indtryk af, hvad der rører sig i fagforeningen i øvrigt, og af de spørgsmål og emner, der optager DM's mange færdiguddannede medlemmer spredt ud over hundredvis af private og offentlige arbejdspladser.

I dette nummer af Magisterbladet har vi bundet en lille blandede bukete til dig af journalistik.

Du kan læse om hjernedoping, der bliver mere og mere udbredt – og accepteret – som et legalt middel til at forbedre ens intellektuelle præstationer (side 6 og 14-17).

Du kan læse om digitale forelæsninger, hvor studerende kan følge forelæsninger via podcasts, en metode, der er meget udbredt i USA. Det skulle oven i købet give bedre eksamensresultater (side 20-21).

Du kan læse om en dansker, nu bosat i Berlin, der rådgiver en tysk fagforening om, hvordan den skal få studerende – altså dine tyske kolleger – til at melde sig ind.

Og endelig kan du læse om de mange konkrete tilbud, DM har til dig som studerende (side 56-57).

Læs også side 7, hvor vi fortæller mere om baggrunden for det nye online-magasin og om de muligheder, det giver dig – og os i fællesskab.

Håber, du vil synes godt om dit nye studentermagasin.

FASTE RUBRIKKER

3 LEDER Hvad skal studerende med DM?

9 SIDEN SIDST

12 DM PÅ SAGEN Aktuelle medlemssager

18 NYE BØGER

28 VERDEN PÅ FORMLER (5:11) $\square^2\Psi = -\mu_0 J$

34 SIDEN SIDST

40 NYE BØGER

41 DEBAT

42 KOMMENTAR Filosof på fleks

44 NYT JOB Kampagneleder på Operation Dagsværk

45 JOBSEKTIONEN Ledige stillinger

53 MEDDELELSER

Magisterbladet:
Nimbusparken 16
2000 Frederiksberg
Telefon 38 15 66 00 (kl. 10-16)
Telefax 38 15 66 65
Internet: www.magisterbladet.dk
e-mail: magisterbladet@dm.dk

Al henvendelse vedr. abonnement og adresseændring: 38 15 66 00 tryk 5 eller bed om medlemsafdelingen. Abonnement på Magisterbladet koster 213,75 kr. per kvartal.

Redaktion:
Mogens Tanggaard
(ansvarshavende)
mt@dm.dk

Liv Kretzschmer
lk@dm.dk

Martin Ejlersten
me@dm.dk

Thomas Böttcher
tb@dm.dk

Pernille Siegumfeldt
psi@dm.dk

Lisbeth Ammitzbøll
la@dm.dk

Sidse Rølle Jakobsen, sekretær
srj@dm.dk

Direkte telefon:
38 15 66 52

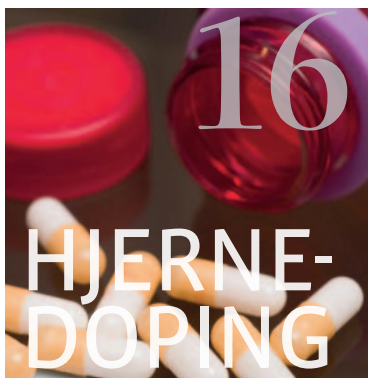
Annoncer:
DG Media a/s
Gammeltorv 18
1457 København K
Tlf. 70 27 11 55
Fax 70 27 11 56

Design og tryk:
Datagraf
www.datagraf.dk

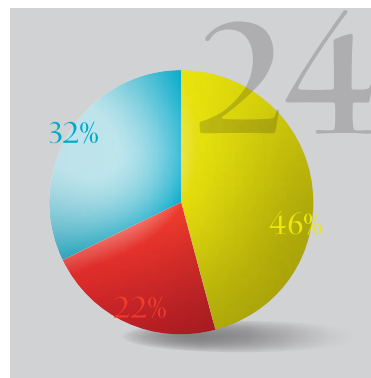

ARTIKLER

- 6** Læger blåstempler hjerne-doping
- 7** Nyt online-magasin til DM's studerende
- 8** MP Pension scorede kassen i 2009
- 10** Skattesmæk venter kultur-ambassadører

- 14** Accepten af hjernedoping vokser
- 16** Smart drugs mellem behandling og doping
- 19** Skal EU true os til ligestilling?
- 20** Undervisere frygter digitale forelæsninger

- 23** Stram ungeregel virker ikke på ledige akademikere
- 24** Arbejdsaktive vil fortsætte i a-kasse ved pensionsalder
- 27** EU-direktiv kan stoppe opsigelser i a-kasser
- 30** Dansker skal hindre tysk fagforenings død

- 35** Jobcentre bruger de dårligste private jobformidlere
- 36** Tryk på karrieren
- 43** Tillykke til videnskab, undervisning og ligestilling

Forside: Modelfoto: Rie Neuchs

Vignetter: Bob Katzenelson

Oplag: 38.000 eksemplarer

ISSN 0903-7349

Kontrolleret af

Kontrolleret oplag: 28.852
i perioden 1.8.2008-30.6.2009

Produktionsplan:

Nr. 06-2010
Udkommer: 26. marts
Deadline debat: 16. marts
Deadline annoncer: 17. marts
Deadline kalender: 17. marts

Nr. 07-2010
Udkommer den: 16. april
Deadline debat: 6. april
Deadline annoncer: 7. april
Deadline kalender: 6. april

Nr. 08-2010
Udkommer: 29. april
Deadline debat: 20. april
Deadline annoncer: 21. april
Deadline kalender: 21. april

Læger blåstempler hjernedoping

Et medicinalfirma i USA er ved at teste pillen, der forbedrer hukommelsen. Nye tal viser, at markedspotentialet er enormt.

Piller, der gør os bedre i stand til at løse vanskelige opgaver. Det lyder som ønsketænkning, men er allerede i dag en realitet.

Lægemidlet Modafinil bruges til behandling mod narkolepsi, men har i flere undersøgelser – hvor testpersonerne blandt andet var akutlæger og studerende – vist sig også at forbedre hukommelse, koncentration og evnen til at løse vanskelige opgaver hos raske.

Og selvom beviserne er få, er Modafinil på linje med Ritalin kendt som receptpligtig medicin, der handles blandt studerende på især amerikanske universiteter. En amerikansk undersøgelse har således peget på, at syv pct. af alle studerende havde brugt såkaldte *smart drugs* – eller kognitivt forbedrende medicin.

Lægemiddelstyrelsen i Danmark har oplyst, at man ikke kender til tilfælde,

hvor receptpligtig medicin er blevet brugt til at skærpe hukommelse, koncentration og indlæring hos raske. Men den tilsyneladende ringe udbredelse af præstationsfremmende medicin

“Hjernen er vores stærkeste handelsvare i det intellektuelt producerende samfund”.

*Claus Møldrup, lektor, ph.d.,
Københavns Universitet*

herhjemme afspejler langtfra holdningen i befolkningen. Ifølge en endnu ikke offentliggjort undersøgelse mener 50 pct. af europæerne, at brugen af hukommelsesfremmende stoffer er acceptabel.

Det er gode nyheder for medicinalindustrien, der arbejder intenst på at have en pille klar, der forbedrer hukommelsen, men uden rækken af potentielt farlige bivirkninger som i fx Ritalin, der er en videreudvikling af amfetamin.

MEM1414

Det amerikanske medicinalfirma Memory Pharmaceuticals er i øjeblikket ved at teste

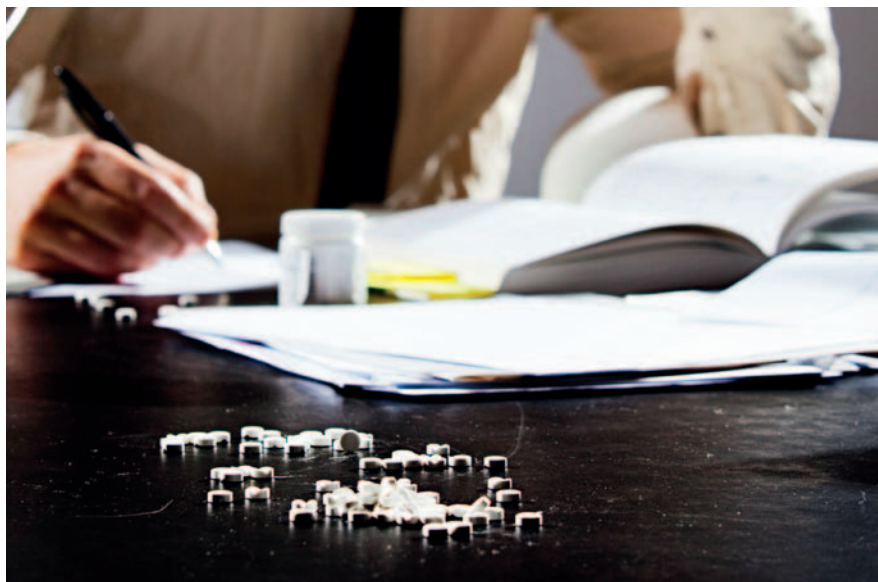
stoffet MEM1414 på mennesker, et stof, der har vist sig at modvirke aldersbetinget hukommelsestab hos dyr, og som forventes at have samme effekt på mennesker. Selvom virksomheden i første omgang har Alzheimerpatienter i tankerne, fortæller virksomhedens direktør til magasinet WebMD, at hukommelsestab “ikke nødvendigvis er en konsekvens af alderdom”, eftersom ikke alle rammes. Ifølge Alex Unterbeck bør hukommelsestab derfor snarere betragtes som et medicinsk problem, der skal behandles med hukommelsesforbedrende medicin.

Selvom stoffet i sidste ende godkendes til behandling mod Alzheimer, har praktiserende læger i eksempelvis USA mulighed for at udskrive recepter “off-label”, dvs. til et andet formål, end medicinen er beregnet til.

En anden barriere for at forbedre hjernens ydeevne blev ryddet af vejen i efteråret, da den amerikanske forening for læger med speciale i neurologi (AAN), der repræsenterer mere end 22.000 medlemmer, i et nyt sæt retningslinjer gav grønt lys til at udskrive recepter på præstationsfremmende medicin til raske mennesker.

Hellere i dag end i morgen bør vi i Danmark forholde os til, hvad vi gør med hjernedoping, mener lektor ved Farmaceutisk Fakultet på Københavns Universitet Claus Møldrup. For det er kun et spørgsmål om tid, før vi vil se det udbredt herhjemme:

“Hjernen er vores stærkeste handelsvare i det intellektuelt producerende samfund. Derfor vil vi efterspørge hjernedoping, og derfor vil der være et marked for præparater, der kan forbedre vores hjerner”. <<

Læs også “Accepten af hjernedoping vokser” og “Smart drugs mellem behandling og doping” på siderne 14-17.

Nyt online-magasin til DM's studerende

DMstud.bladet går digitalt. Det betyder et farvel til den hidtil trykte udgave af DM's blad til de studerende medlemmer af foreningen. Samtidig vil alle studerende få tilsendt Magisterbladet fire gange om året.

Torsdag den 11. marts går det nye online-magasin DMstud. for DM's studenter-medlemmer på nettet. Slut er det med den trykte udgave af DMstud.bladet, der er udkommet siden 2001, i begyndelsen med titlen Minerva, sidenhen som DMstud.bladet. Slut er det også med postbuddet, der bringer bladet ud: Fremover vil alle studerende automatisk modtage det nye DMstud. i deres indbakke – hvis vi altså har deres aktuelle e-mail-adresser (se boks).

Online-udgaven åbner for en række nye muligheder for interaktivitet og kommunikation: mellem de studerende indbyrdes, mellem de studerende og redaktionen – og mellem studerende medlemmer af DM og

studerende ikke-medlemmer af DM. Det kunne have den effekt, at flere studerende fik øjnene op for fordelene ved at være medlem af fagforeningen DM. Midlet er at sprede det digitale DMstud. via fx e-mails, Facebook og andre sociale medier.

Online-udgaven gør det også muligt for bladets redaktion at bruge flere farver fra journalistikkens palet. Ud over den trykte udgaves ord og fotos nu også levende billeder, lyd – også som tale – slides og animationer af enhver art.

Det har kort sagt været redaktionens hensigt at producere et journalistisk magasin med et nutidigt udtryk til en ung og kvalitetsbevidst målgruppe. <<

MAGISTERBLADET TIL DE STUDERENDE

Alle studerende medlemmer af DM vil fremover modtage fire numre af Magisterbladet om året. Det første nummer til de studerende er det nummer, du sidder med i hånden nu. De næste numre, du får, bliver nr. 9, nr. 12 og nr. 17. Så kan du få et indtryk af, hvad din fagforening også er optaget af, og af de artikler og det stof, Magisterbladet tilbyder DM's medlemmer.

Du kan også få alle numre af Magisterbladet tilsendt – det kræver blot, at du sender en mail til dm@dm.dk, hvor du beder om det.

HAR VI DIN RIGTIGE E-MAIL-ADRESSE?

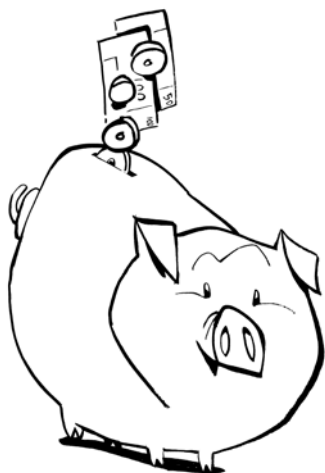
Hvis vi ikke har din rigtige og aktuelle e-mail-adresse, vil du ikke modtage det digitale DMstud. Gå selv ind på dm.dk under MIN SIDE og opdatér de oplysninger, vi måtte have om dig. Alle medlemmer af DM kan abonnere på DMstud., altså også ikke-studerende. Du kan også sende en mail til os – dm@dm.dk – med den e-mail-adresse, du vil have sendt bladet til.

Bladet kan altid læses på www.dm.dk/dmstuderende

Se,
høre
og
læse

Første nummer af det nye magasin byder bl.a. på følgende:

- Sådan bor studerende. Vi besøger et rigtigt kollektiv med fællesspisning og det hele
- Hjernedoping er på vej til at blive et anerkendt middel til at forbedre sine intellektuelle præstationer
- Vi er med Niels-Erik og Camilla, når de for første gang betræder arbejdsmarkedet
- Studerende spørger doktor Vilsholm om bl.a. studiejob og studerendes rettigheder
- DM Studerendes formand møder Villy Søvnald og snakker SU-forslag med ham
- Du kan deltage i afstemninger om studierelevante spørgsmål
- Du kan se, hvilke møder og arrangementer der er for dig som studerende.

MP Pension scorede kassen i 2009

Pensionskassen for magistre og psykologer kom ud af 2009 med et samlet investeringsafkast på 17,2 %. Det er et af branchens bedste.

Det samlede investeringsafkast på 17,2 % skyldes både obligationer og aktier, som begge har skabt et betydeligt merafkast til de cirka 70.000 medlemmer af MP Pension. Det betyder, at hver sjette krone i MP Pensions pengetank er tjent i 2009. Det høje afkast i 2009 mere end opvejer tabene fra 2008 på minus 7,6 %.

Størst udbytte har danske aktier givet, nemlig 40,7 %, efterfulgt af kreditobligationer med 37,2 % og med internationale aktier (30,8 %) på en tredjeplads. Kun ejendomme gav et negativt afkast (minus 2,5 %).

Magisterbladet har bedt MP Pensions investeringschef, Niels Erik Petersen, kommentere det flotte resultat.

Tillykke med det flotte resultat. Skyldes det, at du er yderst klog og begavet som investeringschef, eller er du bare en heldig kartoffel?

Det skyldes primært to forhold. Det ene er, at markederne er vendt i 2009. Det er hovedforklaringen. Det andet er, at vi har fået et godt team, der hele vejen rundt ved, hvad der foregår. Og et godt team er hovedforudsætningen for, at vi også i fremtiden kan levere nogle tilfredsstillende resultater. Så det gode resultat skyldes ikke mig, men derimod at teamet har kunnet udnytte nogle af de markeds-mæssige muligheder, der har været i løbet af 2009.

Men hvis markederne er vendt, skulle man jo tro, at alle pensions-selskaber havde klaret sig lige så flot som jer? Det er jo ikke tilfældet.

Det er svært at sammenligne pensions-selskaberne direkte. Det, der betyder noget, er, hvilken risikokapacitet pensionskassen har, altså bl.a. hvilken rentefølsomhed der er på passivside. På grund af omvalget sidste år har vi ikke længere så snærende forpligtelser som før omvalget, og det betyder, at det er muligt at tage nogle større investeringsmæssige risici. Men når det er sagt, har mange af vores positioner klaret sig rigtigt godt i 2009, og så heldige kan vi ikke forvente at være igen.

Er finanskrisen gået helt uden om jer som teoretisk fænomen?

2008 og starten af 2009 har været utrolig turbulent. Vi har så at sige høstet fordelen af de risici, vi løb ind i 2008, så vi er kommet ud med et godt plus. Jeg siger ikke, at faren er drevet over, for der kan stadigvæk komme et tilbageslag. Det er ikke det, der er vores hovedscenario, men der er jo altid en risiko.

Hvordan kommer medlemmerne til at mærke dette fine resultat?

Alle resultater, her de gode, kommer jo alle medlemmerne til gode på et eller andet tidspunkt. Det styrker pensionskassen, så vi kan tage nogle balancerede risici fremover også. Det er jo lige som benzinen på motoren. Og derudover bruger vi resultatet til at konsolidere pensionskassen.

Kan du garantere, at ikke en øre af det flotte afkast er hentet ind via såkaldt uetiske investeringer, fx børnearbejde, forurening, overtrædelse af internationale konventioner osv.?

Jeg kan selvfølgelig ikke give nogen garantier i den retning, men vi arbejder ud fra de retningslinjer, der også er at læse på vores hjemmeside, og som holder sig til FN's retningslinjer for sådanne aktiviteter. Retningslinjerne blev udarbejdet på baggrund af spørgeskemaundersøgelsen i slutningen af 2008, hvor vi spurgte omkring 1.000 medlemmer. Vi screener selskaberne, ikke for børnearbejde som sådan, men for den type børnearbejde, der er uacceptabel, fx misbrug af børn. Noget børnearbejde er okay, kan man sige. Hvis et selskab kommer ud på vores screening, undersøger vi selskabet nærmere, og hvis der er hold i mistanken om, at de overtræder vores retningslinjer, går vi i dialog med selskabet. Vi forsøger i første omgang at få selskabet til at ændre på forholdene, for hvis vi bare straks sælger vores aktier, ophører børnearbejdet jo ikke af den grund. Men hvis vi ikke kan påvirke selskabet, sælger vi aktierne. <<

DANSK KRÆFTFORSKNINGS FOND

Dansk Kræftforsknings Fond INDKALDER ANSØGNINGER TIL DETTE ÅRS UDELING.

Der kan ansøges om 1-årige bevillinger til projekter som ikke overskrider ca. 150.000 kr. Der kan almindeligvis ikke gives støtte til det samme projekt mere end én gang.

Støtte kan gives til projekter indenfor basal- og epidemiologisk kræftforskning, samt forskningsprojekter indenfor alle aspekter af klinisk onkologi. Projekter fra yngre forskere om støtte af eksempelvis iværksættelse af forskningsprojekter er meget velkomne.

Ansøgningen skal sendes elektronisk via et link på fondens hjemmeside www.dansk-kræftforsknings-fond.dk med start fra den 15. marts 2010.

Ansøgningsfristen er mandag den 12. april 2010 kl. 16.00

Foto: Sander

Ny minister 1

Journalist og tidligere Herning-borgmester Helge Sander (V) har efter otte reformmættede år overdraget Videnskabsministeriet til den politisk ukendte Charlotte Sahl-Madsen (K). Hun skal nu være spydspids i regeringens bestræbelser for, at studerende færdiggør deres uddannelse tidligere. Den 45-årige Charlotte Sahl-Madsen har en studentereksamen og et afbrudt jurastudium i bagagen, men herudover ikke nogen formel uddannelse.

NY MINISTER 2

Bertel Haarder (V) har overladt Undervisningsministeriet til partikollegaen og tidligere uddannelsesordfører Tina Nedergaard. Den nyudnævnte undervisningsminister skal arbejde for, at danske skolebørn i 2020 er i "top fem i verden til læsning, matematik, naturfag og engelsk", som et af regeringens 10 mål for Danmark lyder.

NY MINISTER 3

"Lykke skal også have lidt, hun er Løkkes yngling, og beskæftigelsesministeren har vist mere end rigeligt at se til", lyder Politikens kommentator Peter Mogensens vurdering af forflyttelsen af Ligestillingsministeriet eksklusivt for Magisterbladet. Kønsræssig ligestilling er ikke beskrevet som et indsatsområde i det nye 30 sider lange regeringsprogram.

PRIVAT OK-FORLIG

Beskedne lønstigninger. Forliget om overenskomsten på industriens område – der endnu ikke er godkendt af medlemmerne – lægger som ventet ikke op til nogen lønfest. Hvis du har idéer til, hvad DM skal rejse af krav til næste års offentlige overenskomstforhandlinger og ønsker at bruge din indflydelse, så send dine forslag og kommentarer til dm@dm.dk.

“Jeg siger ikke, at det ikke allerede foregår. Men de offentlige test vil blive endnu en faktor, der vil underbygge tendensen til en folkeskole præget af mere opdeling mellem de forskellige samfundsklasser”.

Asbjørn Sennels, venstreback for førstedivisionsklubben Viborg F.F., på pol.dk

SKAL DU VÆRE LEDER?

Hvis spørgsmålet presser sig på, kan du komme nærmere svaret på en worklab i DM. Worklab'en sætter fokus på dine overvejelser om ledelse og på de barrierer, der hidtil kan have afholdt dig fra at søge en lederstilling. Brug aftenen sammen med andre højtuddannede, og kom nærmere en afklaring, så du kan tage beslutninger og handle i forhold til dit fremtidige arbejdsliv.

Tid og sted: 13. april 2010 kl. 17-21, DM i København.

Find mange andre arrangementer på dm.dk.

Foto: Colourbox

Skattesmæk venter kulturambassadører

En skattebombe truer en lille gruppe danske lektorer ved udenlandske universiteter. Årsagen er årelang passivitet i Videnskabsministeriet, mener de.

En skattefri tilskudsordning skabt af Undervisningsministeriet, men senere dømt juridisk uholdbar, har skabt alvorlige problemer for cirka 25 repræsentanter for dansk sprog og kultur ved udenlandske universiteter, de såkaldte sendelektorer.

Tilskudsordningen blev indført i 1990, fordi lønnen ved mange udenlandske universiteter ikke var i nærheden af lønnen ved et dansk universitet. Størrelsen på tilskuddet blev fastsat, som var det skattefrit, men fra 2003 og fremefter blev det mere og mere klart, at der i mange tilfælde ikke var juridisk bund i Undervisningsministeriets antagelse om skattefrihed.

Videnskabsministeriet, der i 2001 overtog opgaven fra Undervisningsministeriet, har efterfølgende ændret ordningen, så der også kompenseres for eventuel beskatning af tilskuddet. Men ifølge konsulent i DM Jens Vraa-Jensen er en række lektorer fortsat ladet i stikken af ministeriet.

“Under ansættelsessamtaler har ministeriet sagt til flere lektorer, at det var uklart, om ordningen var skattefri, og opfordret den enkelte til at få det undersøgt hos de lokale myndigheder. Men man gav ikke noget løfte om kompensation, hvilket naturligvis har fået en del til at forholde sig afventende”, siger Jens Vraa-Jensen og tilføjer:

“Så i praksis lod ministeriet lektorerne håndtere et problem, ministeriet selv havde skabt ved at konstruere en juridisk tvivlsom ordning”.

Først senere gav Videnskabsministeriet tilsagn om, at man ville kompensere i tilfælde af lokal beskatning, men nu lød beskeden samtidig, at ministeriet kun ville gøre det, fra det øjeblik sendelektoren havde indberettet indkomsten til de lokale skattemyndigheder.

“Problemet er, at der står nogle lektorer ude i verden, som risikerer af egen lomme at skulle betale skatte-regninger på op til 300.000 kr.,” siger Stefan Ambro, formand for de danske lektorer i udlandet.

Strid om jura og moral

Men cirka 25 lektorer havde ikke henvendt sig til de lokale skattemyndigheder – ifølge formanden for de danske lektorer i udlandet fordi de ventede på, at Videnskabsministeriet fandt sine ben i sagen:

“Hvis ministeriet fra starten havde sagt, at det her måske ikke er skattefrit alligevel, men henvend jer til de lokale skattemyndigheder, og hvis tilskuddet beskattes, så regulerer vi naturligvis – ja, så havde der ikke været et problem i dag”, siger Stefan Anbro, der til daglig er ansat ved universitetet i Vilnius.

For nogle af sendelektorerne drejer sagen sig om mere end håndører. Stefan Anbros løn i Litauen er på ca. 5.000 kroner om måneden, og han er derfor helt afhængig af tilskuddet. Han har af egen lomme betalt 50.000 kroner for at komme ud af skatteklemmen. Ifølge DM svinger beløbene fra få tusinde kroner til i et enkelt tilfælde 300.000 kroner.

Videnskabsministeriet har afvist at imødekomme de resterende lektorer med henvisning til, at der ikke er hjemmel for det i forvaltningsloven, men den udlægning er efterfølgende blevet draget i tvivl af cand.merc.jur. og lektor ved Juridisk Institut på

Syddansk Universitet, Karsten Naundrup Olesen, i et juridisk responsum, som ministeriet har fået forelagt.

Til trods herfor afviser Mette Ring Rossing, kontorchef i Videnskabsministeriet, forsåt at imødekomme de nødstedte lektorer.

Det er en meget lille gruppe lektorer, der har problemer. Hvorfor ikke foretage en ny juridisk vurdering af, om det er muligt at kompensere for beskatningen, når der nu er skabt uklarhed om spørgsmålet?

“Vi skal sikre, at de penge, som vi forvalter, bruges til gavn for samfundet. Vi kan godt forhøje tilskud for at fastholde lektorer, der måske ellers ville fratræde deres stillinger. Men muligheden for fastholdelse knytter sig til den fremadrettede situation, og derfor har vi afvist bagudrettet at forhøje tilskud til lektorer, der ikke har henvendt sig til skattemyndighederne”, siger Mette Ring Rossing, der også understreger, at ministeriet ikke vil understøtte en situation, hvor lektorer tilbageholder oplysninger, som burde være givet til skattemyndighederne.

Men ifølge Stefan Anbro viser det juridiske responsum klokkeklart, at ministeriet godt kan give kompensation til lektorer,

SENDELEKTOR

En sendelektor har dansk som modersmål og underviser i dansk ved et udenlandsk universitet. Lektoren er typisk cand.mag. i dansk. Sendelektorerne får løn fra det udenlandske universitet, de er ansat ved, samt et tilskud fra ministeriet til at kompensere for merudgifter ved ophold i udlandet.

der beskattes. Han undrer sig også over bemærkningen om, at ministeriet ikke vil understøtte lektorer, der tilbageholder oplysninger for lokale myndigheder.

“Det er jo lige præcis det, ministeriet gør. Grunden til, at lektorerne ikke henvender sig til de lokale skattemyndigheder, er jo, at ministeriet ikke vil kompensere fuldt ud for en eventuel beskatning”, siger han.

Ifølge Jens Vraa-Jensen må ministeriet acceptere at dække den fulde beskatning: “Ellers er lektoren startet på falske forudsætninger, da der ikke nogen steder står skrevet andet, end at man kan regne med at have det personlige tilskud ubegrænset til rådighed for at opretholde et rimeligt levestandard”. <<

DO IT IN ENGLISH, BUT DO IT RIGHT!

Amerikansk ph.d. med alsidig samfundsvidenskabelig baggrund tilbyder oversættelse fra dansk til engelsk og redigering/finpudsning af engelske tekster. Også omskrivning af alle slags manuskripter.

Bøger, ph.d. afhandlinger, artikler, universitetsspecialer, rapporter, projektbeskrivelser, webtekster, ansøgninger, TORs, summaries, mm.

Hurtig service, højeste kvalitet, rimelige priser.

Steven Sampson
e-mail: Sampson@Get2net.dk
Tlf.: 2074 1264

rate blogging mediekoncentration customer branding user

mployer branding brugeradfærd mediedivergens We

online communities **Københavns Universitet** inte

remediering medieteorier collective intelligence organisationsledelse

intellectual property strategisk kommunikation flermedialitet wiki

Master i Cross-Media Communication

Effektiv kommunikation på tværs af medierne

Ansøgningsfrist: 1. juli 2010

medialitet målgruppeanalyse digitale medier medielovgivning

e social responsibility mediekonvergens ophavsret narrative journalis

mer branding interaktivitet web-kommunikation corporate storytell

ktionsdesign podcasting narrativitet kampagneplanlægning spir

edia social media <http://cross-mediacom.dk> viral marketing

ngle source publishing mediesystemanalyse peer2peer medieplatfo

valitativ analyse Creative Commons projektledelse architectures of

“DM-medlemmet fik 373.000 kroners godtgørelse, svarende til seks måneders løn”.

HÅRD OMGANGSTONE FØRTE TIL FYRING

Unighed om arbejdsopgaver og tilstrækkelig med udfordringer i arbejdet kan ende med at køre op i en spids og give samarbejdsproblemer. Således skete det for et DM-medlem. På en MUS-samtale blev omgangstonen på arbejdspladsen drøftet mellem DM-medlemmet og hans nærmeste chef. Parterne var enige om, at omgangstonen på arbejdspladsen var meget hård. Medlemmet efterlyste på samtalen mere opbakning fra ledelsens side. Ledelsen mente derimod, at medlemmet var demotiveret og ikke løste opgaverne på arbejdet. Det blev derfor ifølge arbejdsgiveren aftalt på mødet, at DM-medlemmet skulle søge andet arbejde. DM gik ind i sagen på baggrund af usaglig afskedigelse, da afskedigelsen ikke var givet skriftligt. DM's advokat truede med stævning. Det førte til et forlig på knap 60.000 kroner svarende til to måneders løn, og det var medlemmet meget tilfreds med.

BRUD PÅ LIGEBEHANDLINGSLOVEN

Flere virksomheder ser sig under den økonomiske krise nødsaget til at spare gennem masseafskedigelser. Det gælder ikke mindst i biotekbranchen. Således skete det også i en virksomhed, hvor et DM-medlem var ansat. Her skulle 60 procent af virksomhedens ansatte afskediges. Kvinden, som havde været ansat i halvandet år, havde netop meddelt virksomheden, at hun var blevet gravid, og hun fik kort efter i november 2009 beskeden, at hun var en af de fyrede. Der var efterfølgende forhandlinger med alle de afskedigede om fratrædelsesordninger. DM mente, at fyringen af det kvindelige DM-medlem var i strid med ligestillingsloven. Som uddannet cand.scient. med erfaring fra kerneområdet i virksomheden kunne hun have varetaget en anden arbejdsfunktion. Virksom-

heden afviste først påstanden og forsvarede sig med, at fyringen blot var en del af en masseafskedigelse. Den tilbød medlemmet tre måneders godtgørelse. Det var ikke nok, mente DM og forklarede, at uden forlig ville næste skridt blive en retssag, hvor kravet kunne blive op til 12 måneders godtgørelse. Det førte til et forlig. DM-medlemmet fik 373.000 kroners godtgørelse, svarende til seks måneders løn, og desuden en fratrædelsespakke som alle de andre afskedigede i virksomheden. Medlemmet har i øvrigt allerede fundet nyt arbejde og fik således dobbelt løn i februar måned. Hun er rigtig glad for DM's bistand i sagen.

STRID OM UDBETALT FERIEUGE

Indholdet og ordlyden i ansættelsesaftaler er vigtig. Også når det kommer til, hvordan ferie ud over ferielovens rammer skal afvikles. For ordlyden kan skabe tvivl om, hvorvidt ferien ved fratrædelser rent faktisk kan udbetales. Den problemstilling havde et DM-medlem i. Medlemmet var ansat på en HK-overenskomst og indgik i april 2009 en fratrædelsesaftale med sin arbejdsgiver om, ud over sit opsigelsesvarsel, at få en godtgørelse på små 70.000 kroner svarende til to måneders løn.

Spørgsmålet var nu den ekstra ferieuge. Det fremgik nemlig af overenskomsten med HK, at den ekstra ferieuge blev optjent med 0,42 dag per måned efter principperne i ferieloven. Men der stod intet i overenskomsten om, hvordan den ekstra ferieuge skulle afvikles. DM's advokat foretog en juridisk vurdering og kontaktede også HK, som oplyste, at det ikke var kutyme at udbetale den ekstra ferieuge ved fratrædelser. Det blev derfor besluttet ikke at gå videre med sagen til en retsinstans, da DM ikke ville kunne få medhold i en retssag. Medlemmet måtte derfor se bort fra beløbet for ferieugen på små 8.000 kroner.

EFTER- OG VIDEREUDDANNELSE VED AARHUS UNIVERSITET

Efterår 2010

Master i etik og værdier i organisationer

Teoretisk forankret indsigt i afkodning, prioritering og formidling af organisationers og professioners etik og værdier.

Master i retorik og formidling

Kompetencer inden for skriftlig og mundtlig fremstilling, retorisk analyse, argumentation samt krise- og mediekommunikation.

Master i sundhedsantropologi

Tværfagligt forskningsfelt, som giver viden om kulturelle og sociale dimensioner af sundhed og sygdom og en introduktion til etnografiske feltmetoder.

Master i humanistisk sundhedsvidenskab

Håndtering af brugernes behov, udvikling af tværfagligt samarbejde og prioritering af økonomiske ressourcer.

Master i it

Kompetencer inden for udvikling og udnyttelse af it i både private og offentlige virksomheder. Specialisering i organisation, softwarekonstruktion eller interaktionsdesign og multimedier.

Master i narkotika- og alkoholindsatser

Organisering og udvikling af narkotika- og alkoholindsatser. Teoretisk indhold med mulighed for specialisering.

Enkeltfag

Professionsetik i sundhedsarbejde og socialt arbejde I og II

Politikkens transformation og aktualitet
Tankens glæde - mellem filosofi, litteratur og religion

Bioetikken - grundlag og udfordringer

Kognitionsforskning og religion

Italiensk litteratur og oversættelse

Forvaltningsret

Historie

Design og ledelse af kreative processer

Lederens retorik

Vidensdeling og organisatorisk læring

Undervisningen er tilrettelagt fleksibelt, og på deltid. Du kan tage hele masteruddannelser eller enkeltmoduler.

Kan du deltage i undervisning i dagtimerne, er det muligt at læse enkeltfag og sidefag på tompladsordningen.

Se www.au.dk/evu/tomplads

Ansøgningsfrist 3. maj 2010

www.au.dk/evu
eller tlf. 89426761

Aarhus Universitet tilbyder et godt og inspirerende uddannelses- og forskningsmiljø for 35.000 studerende og 8.500 medarbejdere, der præsterer videnskabelige resultater af høj international standard. Universitetets strategi og udviklingskontrakt kan ses på www.au.dk.

Accepten af hjernedoping vokser

Lægemidler skal ikke længere kun lindre og helbrede. De skal også forbedre de raske. Hver anden europæer synes, at intellektuel doping er okay.

Raske mennesker må gerne bruge receptpligtig medicin for at fremme deres præstationer, fx i eksamens- eller arbejdsøjemed.

Den holdning deler flere og flere europæere.

Endnu ikke offentliggjorte tal i en undersøgelse fra Farmaceutisk Fakultet på Københavns Universitet dokumenterer, at accepten af, at raske mennesker doper sig, er langt mere udbredt i dag end for 10 år siden.

Det er lektor og ph.d. Claus Møldrup, der står bag undersøgelsen. I samarbejde med kolleger i andre europæiske lande har han spurgt de medvirkende om deres holdninger til brugen af præstationsfremmende medicin. De blev spurgt tre gange med nogle års mellemrum, nemlig i 1999, i 2003 og i 2006.

I 1999 svarede cirka 33 % bekræftende på spørgsmålet om, hvorvidt brugen af

hukommelsesfremmende medicin er acceptabel. I 2003 mente 44 procent, at det er o.k. I 2006 var det tal vokset til at omfatte godt 50 % af de adspurgte, bekræfter Claus Møldrup.

På baggrund af tallene vurderer han, at markedet for receptpligtige præstationsfremmende præparater vil vokse sig stort inden for en overskuelig årrække.

“Grænserne for, hvad raske mennesker er parate til at putte i munden, flytter sig med små skridt hele tiden”.

Claus Møldrup, lektor ph.d., Københavns Universitet

“Konkurrencen er hård, ikke mindst på universiteterne og i de virksomheder, der lever af viden. Derfor vil vi se, at brugen af intellektuel doping bliver bredere accepteret. Grænserne for, hvad raske mennesker er parate til at putte i munden, flytter sig med små skridt hele tiden”, siger Claus Møldrup.

Han bruger influenzavaccinen som et eksempel.

“I dag bliver hele arbejdspladser af egen fri vilje forebyggende behandlet, hvor det

tidligere alene var folk over 65 eller i særlige risikogrupper, der fik vaccinen. Samme tendens ser vi med hensyn til behandlinger for fx skaldethed, impotens, barnløshed og i tilgangen til kosmetiske operationer. Nye medicinske landvindinger bliver som udgangspunkt mødt med stor skepsis, men så tager flere og flere dem til sig”, konstaterer lektor Claus Møldrup.

Lægemidler til forbedring

Når myndigheder og arbejdsgivere blæstempler “den medicinsk forstærkede normalitet”, skubbes grænserne yderligere, argumenterer han.

“Men presset kommer selvfølgelig også indefra. Vi vil alle gerne præstere bedre intellektuelt, og mulighederne er der. Fx har undersøgelser vist, at ikke-depressive personer, der anvender antidepressiv medicin, reagerer mindre aggressivt i stressede situationer. Det har også vist sig, at medicin mod Alzheimers sygdom fremmer raske menneskers korttidshukommelse, og så vil det også blive brugt sådan af nogle. Lægemidler skal ikke længere kun lindre og helbrede. De skal i lige så høj grad forbedre os, der ellers er raske”, siger Claus Møldrup.

Intet overblik over misbrugs omfang

Sådan svarede daværende sundhedsminister Jakob Axel Nielsen på spørgsmål fra Folketingets Sundhedsudvalg 1. december 2009. Ministeren skulle redegøre for den viden, der findes om anvendelsen af hjernedoping i Danmark:

- Lægemiddelstyrelsen har registreret syv danske indberetninger om misbrug af godkendte lægemidler, der indeholder methylphenidat (som i Ritalin, red.) I to tilfælde har patienterne oplyst, at lægemidlet blev misbrugt til at få et kick.

- Giftlinjen har modtaget 87 henvendelser vedrørende methylphenidat i årets første 10 måneder. Heraf er 31 henvendelser kategoriseret som misbrugsrelaterede.
- Lægemiddelstyrelsen er lejlighedsvis stødt på produkterne (Ritalin, Adderall eller tilsvarende. red.) i forbindelse med den stikprøvekontrol af forsendelser til privatpersoner, som SKAT udfører på vegne af Lægemiddelstyrelsen. Da sager om privatpersoners indførsel behandles af politiet, har styrelsen ikke overblik over det samlede antal sager.

HUN DULMEDE NERVERNE MED RECEPTMEDICIN

Mette har været så angst, at hun kastede op flere gange på vej til eksamen. En veninde anbefalede betablokkere.

Speciallæge Henrik Rindom fra Hvidovre Hospital har igennem en årrække beskæftiget sig med rusmidler og misbrug, blandt andet som konsulent i projekt Stofrådgivningen. Heller ikke han ved præcis, hvor udbredt hjernedoping er i Danmark, men han ved, at det eksisterer i miljøer, de færreste måske forestiller sig.

“I Stofrådgivningen har jeg både mødt advokaten, der altid snupper et par piller, før han skal procedere for Højesteret, og lægen, der kun kan gennemføre sine nattevagter, hvis han er på kokain. Jeg tror, at vores samfund er mere pro kemi, end vi aner, og at ikke mindst visse højt uddannede kun har få reservationer, hvis de kan få fingre i præparater, som forbedrer deres præstationer. De tænker: Hvorfor ikke, når nu muligheden er der?“, vurderer speciallæge Henrik Rindom. <<

“Modafinil er greeeaat! + meget bedre end kaffe til at være vågen og i fokus en nat igennem!”.

Kommentar fra bruger på sitet psychedelia.dk

I flere år har Mette døjet med voldsomme nerver op til eksamen. Det blev kun værre, da hun startede på basisuddannelsen på RUC.

“Jeg var en af de yngste på min årgang, og jeg oplevede det som et meget stort pres at starte på det store kloge universitet. Derfor var jeg parat til at gå langt for at berolige min angst op til eksamen”, forklarer Mette.

Hun har ikke tidligere prøvet euforiserende stoffer. Alligevel tøver hun kun kort, da en studiekammerat introducerer hende til receptmedicinen betablokker.

“Når man som jeg har måttet standse på cyklen for at kaste op flere gange på vej til eksamen, så er man klar til næsten hvad som helst for at dulme sine nerver”, siger Mette.

Hun aner ikke, hvor veninden fik betablokkerne fra. Det var ikke ligefrem en dille blandt de studerende på RUC for seks-syv år siden, men muligheden var ikke desto mindre almindeligt kendt i universitetsmiljøet.

“Heller ikke dengang kunne jeg have fundet på at tage noget, jeg havde fået af en tilfældig pusher på gaden, men jeg havde fuld tillid til min studiekammerat, så jeg spurgte aldrig, hvor de receptpligtige piller egentlig kom fra”, fortæller Mette.

Meget psykologi i det

Det var på dagen for sin allerførste eksamen på RUC, at hun slugte pillen. Hun sad i bilen på vej til det grønne klæde på universitetet.

“Jeg husker, at jeg fik kraftig hjertebanken. Jeg husker også, at jeg et øjeblik blev lidt nervøs, fordi jeg havde afgivet kontrollen på den måde”, siger hun.

Mettes eksamen gik bedre end forventet. At det var betablokkernes skyld, tvivler hun meget på.

“Der er garanteret også meget psyko-

logi i at tage sådan en pille. Eksamen var ikke nær så slem, som jeg havde frygtet. Det gik op for mig, at censor jo også bare er et menneske”, siger hun.

Hun tog kun betablokkerne den ene gang. Ikke fordi hun fik bedre styr på sin nervøsitet, men fordi de ikke syntes at hjælpe. I dag kunne hun ikke finde på at bruge medicin, hverken til at fremme sin hjernes præstationer eller til at sænke sin puls.

At der er flere og flere omkring hende på universiteter og vidensarbejdspladser, der ikke vil afvise at bruge doping, kommer ikke bag på Mette.

“Det er jo ikke unge, der eksperimenterer med stoffer, som kunne overveje at bruge betablokkere eller endnu stærkere receptpligtig medicin. Det er tværtimod nørderne, alle de ambitiøse, der enten presser sig selv eller lader sig presse til at optimere deres præstationer”, pointerer Mette. <<

Kilden i denne historie hedder ikke Mette, men hun vil gerne være anonym. Redaktionen er bekendt med hendes rigtige navn.

BETABLOKKERE

Betablokkere nedsætter hjertets rytme. Den mængde, der passerer hjertet pr. minut, anvendes normalt mod fx

- forhøjet blodtryk
- hjertekrampe og migræne
- grøn stær
- overproduktion af skjoldbruskkirtlen
- åreknuder i spiserøret

Kilde:apoteket.dk

Smart drugs mellem behandling og doping

Medicinalindustrien fokuserer i stigende grad på medicin, der forbedre hjernens ydeevne. Foreløbige resultater viser, at potentialet er stort.

Da det videnskabelige tidsskrift Nature i 2008 lavede en uformel undersøgelse om de såkaldte *smart drugs*, svarede 20 pct. af tidsskriftets læsere, at de havde taget medicin for at "stimulere koncentration og hukommelse". Hele 79 pct. af deltagerne i undersøgelsen mente, at raske voksne skulle have mulighed for at tage disse stoffer.

Undersøgelsen var en opfølgning på et kontroversielt debatindlæg, hvor syv forskere fra anerkendte universiteter som Harvard og Cambridge lige ud skrev i Nature, at verden må acceptere fordelene ved præstationsfremmende stoffer:

"Vi bør hilse nye metoder til at forbedre hjernen velkommen. I en verden, hvor mennesket arbejder og lever længere, vil kognitivt forbedrende redskaber – inklusive de farmakologiske – i stigende grad blive nyttige, når det handler om at forbedre livskvaliteten og udvide arbejdsproduktiviteten såvel som at forhindre både normalt og patologisk aldersrelateret kognitivt forfald", skrev forfatterne og fortsatte med adresse til præparater som Ritalin, Adderall og Modafinil:

"Disse stoffer bør betragtes på lige fod med uddannelse, gode sundhedsvaner og informationsteknologi".

Internettet vrimler med hjemmesider, hvor Modafinil kan erhverves med en fuprecept og få klik med musen, men i USA vil denne handel fremover få konkurrence fra det etablerede system.

Den amerikanske forening for læger med speciale i neurologi (AAN), der repræsenterer 22.000 læger, fremlagde i oktober sidste år et nyt sæt retningslinjer, der fastslår, at det både er lovligt og etisk forsvarligt at udskrive recepter til raske patienter, der beder om præstationsfremmende stoffer som modafinil.

Dermed kan forbruget af kognitivt forbedrende stoffer, som de præstationsfremmende stoffer også kaldes, vokse yderligere de kommende år.

Mens der i Danmark ikke er lavet undersøgelse af forbruget, viser et studie i USA fra 2005, at næsten syv pct. af alle studerende ved amerikanske universiteter havde taget præstationsfremmende medicin, og at helt op til 25 pct. af de studerende ved enkelte universiteter havde brugt medicinen inden for det seneste år.

Store muligheder

Områder som hukommelse, koncentration og evnen til effektivt at bruge infor-

mationer i forbindelse med arbejde har længe været i fokus for medicinalindustrien. Det gælder fx Memory Pharmaceuticals, hvis stifter og nobelpristager Eric Kandel i 2002 vagte opsigst ved at forudsige, at piller mod aldersbetinget hukommelsestab ville være en realitet i løbet af ganske få år.

Kandel havde blandt andet MEM1414 i tankerne, et stof der har vist sig netop at forbedre aldersbetinget hukommelsestab hos dyr, og som virksomheden siden 2008 har testet på mennesker. Virksomhedens direktør, Alex Unterbeck, har endvidere udtalt, at hukommelsestab "ikke nødvendigvis er en konsekvens af alderdom", eftersom det ikke påvirker alle. Ifølge Unterbeck skal hukommelsestab derfor snarere betragtes som et medicinsk problem, der kan behandles med hukommelsesforbedrende medicin.

Over for de amerikanske sundhedsmyndigheder (FDA) holder Memory Pharmaceuticals sig imidlertid til historien om, at MEM1414 er rettet mod kendte kliniske sygdomme som fx Alzheimers sygdom. Men når et stof er godkendt af FDA, har de praktiserende læger mulighed for at skrive recepter på medicin

“Modafinil er måske det første rigtige smart drug. Mange mennesker vil sandsynligvis tage det. Jeg formoder, at de allerede gør det”.

Barbara Sahakian, professor i klinisk neuropsykologi ved Cambridge University

Ritalin: En videreudvikling af amfetamin, anvendes til børn og unge med ADHD. Det mest kendte stof brugt som hjernedoping.

“off-label”, hvilket vil sig til andre formål, end det er godkendt til, og dermed åbnes nye markedsandele for producenterne.

Potentialet for medicinindustrien er indlysende, når det fx drejer sig om Modafinil, et stof udviklet til at behandle narcolepsi, men som siden dets introduktion har vist sig at have en række uventede bivirkninger.

Et studie fra 2006 viste, at søvnberøvede akutlægers koncentration, kognitive kontrol og arbejdshukommelse forbedrede sig under påvirkning af modafinil. Ligeledes har to forskellige undersøgelser blandt studerende på Cambridge University antydnet, at modafinil forbedrer korttidshukommelsen og evnen til at planlægge og udføre opgaver, ligesom stoffet tilsyneladende også reducerede de studerendes impulsive adfærd og gjorde dem mere reflekterede, når de skulle træffe beslutninger.

Som forskeren bag en af undersøgelserne, Barbara Sahakian, professor i klinisk neuropsykologi ved Cambridge University, har sagt til den engelske avis The Times:

“Modafinil er måske det første rigtige smart drug”, og “Mange mennesker vil sandsynligvis tage det. Jeg formoder, at de allerede gør det”.

Når chefen bliver pusher

Barbara Sahakian var en af forfatterne bag det kontroversielle debatindlæg i Nature, som ud over at advokere for en forsvarlig brug af de præstationsfremmende stoffer også berører en række

problemstillinger, fx spørgsmålet om distribution.

For hvis ikke der sikres en ligelig social distribution af disse stoffer, vil vi så ikke bare se, at de rige bliver klogere, og de fattige ikke får mulighed for at følge med? Eller hvad med børn? Hvis medicinen er sikker og effektiv, hvad skulle så forhindre ambitiøse forældre i at give deres børn præstationsfremmende medicin?

En tredje oplagt bekymring er spørgsmålet om frivillighed og tvang, og problemet er langtfra hypotetisk. I USA er militærpersonel juridisk forpligtet til at tage medicin, hvis det beordres for at forbedre deres militære ydeevne.

Og selvom arbejdsgivere får forbud mod at pålægge deres ansatte at tage præstationsfremmende stoffer, vil tvang alligevel ikke opstå indirekte, når studiekammeraterne eller kollegerne tager dem?

Netop rækken af uafklarede spørgsmål har fået andre forskere til at advare mod, at præstationsfremmende stoffer sammenlignes med “god uddannelse og gode sundhedsvaner”, som det var tilfældet med artiklen i Nature. Det gælder blandt andre den canadiske neuroforsker Eric Racine, der kommenterede de syv forskeres indlæg i Nature:

“Det er usandsynligt, at brugen af præstationsfremmende stoffer vil udviske eksisterende uligheder. Tværtimod. Når præstationsforbedringer bliver midlet til at undgå ulighed, kan uligheden måske forlænges i det uendelige”. <<

HJERNEDOPING: HVAD HEDDER STOFFERNE?

CX717: En såkaldt ampkine, der påvirker aktiviteten i hjernen ved at øge produktionen af stoffet glutamat. Påvirker kort- og langtidshukommelsen og udviklet til Alzheimerpatienter.

Donepezil: Var i 1997 det første præparat udviklet mod Alzheimers sygdom, men har også vist sig at forbedre hjerneaktiviteten hos raske.

Modafinil: Udviklet til behandling mod narcolepsi, men flere undersøgelser har vist, at stoffet også skærper koncentrationsevnen, kontrol og arbejdshukommelse hos raske.

Ritalin: En videreudvikling af amfetamin, anvendes til børn og unge med ADHD. Det mest kendte stof brugt som hjernedoping.

Betablokkere: Anvendes mod for højt blodtryk og visse tilstande af uregelmæssig puls. Udbredt blandt musikere til at forebygge sceneskræk og blandt studerende, der vil forebygge eksamensangst.

“Jeg aflyste uden beklagelse min ferie for at få et oplæg klar til den aftalte deadline. I de to år, projektet varede, holdt jeg sammenlagt kun tre ugers ferie. Og jeg var gud hjælpe mig stolt over det”.

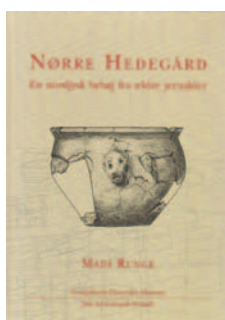
ARBEJDSMARKED

En arbejdsnarkomans bekendelser

Hanne Feldthus

Gyldendal Business, 2010, 225 sider, 250 kr. Hanne Feldthus gør kometkarriere og su- ser af sted i overhalingsbanen. Hun hel- mer ikke, før hun har nået det bedste re- sultat, og hun arbejder hele natten, hvis det er nødvendigt. Humoristisk, under- holdende og uden at lægge fingre imel- lem fortæller Hanne om konsekvenserne af aldrig at sige nej – og om, hvad der kan ske, når man glemmer, at man har et liv uden for arbejdet.

ARKÆOLOGI

Nørre Hedegård, En nordjysk byhøj fra ældre jernalder

Mads Runge

Jysk Arkæologisk Selskab i kom- mission hos Aarhus Universitets- forlag, 2009, 460 sider, 400 kr. Fremlæggelse af en boplads- undersøgelse, hvor de usæd- vanligt gode bevaringsforhold åbner mulighed for helt nye iagttagelser. Erhvervsgrund- laget analyseres i relation til landskab og ressourcemulighe- der og samles til sidst i en syn- tese om bosættelsens økonomi.

HISTORIE

Seks tusinde brændte old- sager. Dansk Tidsskrift for Museumsformidling nr. 29

Henrik Thrane

Forlaget Hikuin, 2009, 120 si- der, 100 kr. inkl. moms og ekskl. forsendelse

I 2005 begyndte arkæologen professor Henrik Thrane, Aar- hus Universitet, at søge oplys- ninger om kong Frederik den Syvendes arkæologiske mani i de støvede papirer på Natio-

nalmuseet og i Rigsarkivet. Ved hjælp af bevarede arkiva- lier er det nu lykkedes Hen- rik Thrane i oversigtlig form at give et interessant indblik i den omfattende samling, der var nået op på 6.000 oldsager. Bogen kan bestilles under bog- serien “Monografier”.

Lokal-, regional- og rigshisto- rie gennem 100 år, Historisk Samfund for Als og Sunde- ved & Museum Sønderjyl- land – Sønderborg Slot 1908-2008

Inge Adriansen og Peter Dragsbo Museum Sønderjylland – Søn- derborg Slot, 2009, 192 sider, 198 kr.

Begge institutioner blev vig- tige aktører på den historiske arbejdsmark og er fortsat livs- kraftige. Virkefeltet med både lokal-, regional- og rigshistorie er unikt og afspejler grænse- landets brogede historie.

KUNST

Contemporary Painting in Context

Anne Ring Petersen, Mikkel Bogh, Hans Dam Christensen, Peter Nørgaard Larsen (red.) Museum Tusulanums Forlag, 2010, 220 sider, 198 kr.

The essays collected in the book examine the transfor- mation and expansion of the field of painting over the last decades in relation to the more general lines of development

in contemporary culture and visuality. The contributors ad- dress a range of important is- sues – including how paintings present themselves to us today.

LEDELSE

Medledelse med muligheder – Institutionsledelse og det anderledes mulige

Tue Sanderhage og Jørgen Da- nelund

Forlaget Metropol, 2009, 380 si- der, 450 kr.

Dette er en bog om, hvordan offentlige ledere i almindelig- hed og institutionsledere i sær- deleshed kan kvalificere deres ledelsesmæssige beslutninger, når det er et vilkår for New Public Management, at ledelse og styring i den offentlige sek- tor er kendetegnet ved samti- dige paradoksale forventninger om selvstyring og om styring af selvstyringen på afstand.

PÆDAGOGIK

Udsatte børn i dagplejen

Bente Jensen

Aarhus Universitetsforlag, 2009, 220 sider, 248 kr.

Dagplejere og dagplejepæda- goger møder socialt udsatte børn allerede ved begyndel- sen af deres livsforløb og har derfor enestående chancer for at give disse børn indgående støtte emotionelt, socialt og intellektuelt. Denne bog bely- ser gennem både kvantitative og kvalitative analyser dagple-

jens muligheder for at hjælpe de udsatte børn bedre på vej videre i livet.

SPROG

Ret og skrift I-II

Henrik Galberg Jacobsen Syddansk Universitetsforlag, 2010, 1150 sider, 699 kr.

“Ret og skrift”, bind I-II, er en omfattende skildring af den officielle danske retskrivnings historie i de sidste ca. 250 år – fra første gang myndighe- derne blandede sig i hvordan borgerne skulle stave, og til den seneste udgave af Ret- skrivningsordbogen fra Dansk Sprogævn.

SKAL EU TRUE OS TIL LIGESTILLING?

I november 2009 fik den danske regering en klar advarsel af EU-Kommissionen: Der skal oprettes et uafhængigt organ til at fremme ligestilling og til at beskytte mod forskelsbehandling på grund af køn – ellers vil Danmark blive ført for EF-Domstolen for traktatbrud. I december 2009 besluttede regeringen at bøje sig for presset.

Daværende ligestillingsminister Inger Støjberg (V) ville orientere EU-Kommissionen om, at Institut for Menneskerettigheder skal løse opgaven med at bistå ofre for forskelsbehandling på grund af køn og blandt andet foretage uafhængige undersøgelser.

I en kommentar i Politiken kommenterede DM's formand, Ingrid Stage, denne beslutning således: "Det kunne ligne et vindue, der bliver åbnet til et progressivt ligestillingsorgan. Men jeg frygter, at det

ikke er tilfældet. Sagen har længe optaget DM, og vi har bakket EU-Kommissionen op i, at Danmark mangler et uafhængigt organ, og skubbet på for, at der blev fundet en bæredygtig og perspektivrig løsning. Men vi har brug for meget mere end det, der nu lægges op til. Vi har brug for overvågning af ligestillingsområdet, vi har behov for et videnscenter med stor ekspertise om køn og ligestilling, og vi har behov for en instans til afdækning og påpegning af, hvor der er behov for politisk handling. Og så har vi ikke mindst behov for, at der bliver tilført tilstrækkelige ressourcer til at løfte opgaven. Det ville klæde regeringen umådeligt ikke at vælge den fremlagte minimumsmodel og i stedet vise, at der er vilje til at bruge tilstrækkelige ressourcer på en proaktiv ligestillingsindsats. Regeringen bør beslutte sig for en instans, som kan løfte ligestil-

ling til en folkesag, se sig selv i kortene og tilvejebringe den upartiske viden og de vurderinger, som såvel offentligheden som partier og interesseorganisationer kan læne sig op ad i vores fælles bestræbelser på at fremme ligestilling". <<

“Regeringen bør beslutte sig for en instans, som kan løfte ligestilling til en folkesag”.

Ingrid Stage, formand, DM

Flotte afkast i din pensionskasse

Alle tre pensionskasser i Administrationsfællesskabet Unipension har klaret sig godt i 2009. MP Pension er kommet styrket gennem finanskrisen.

Arkitekternes Pensionskasse fik et afkast på 14,5 pct., MP Pension sluttede på 17,2 pct. og Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyr læger toppede med flotte 18,1 pct. Dermed er afkastet i alle tre pensionskasser blandt branchens bedste i 2009.

Det er især investeringer i obligationer og aktier, som har skabt de betydelige merafkast til pensionskassernes medlemmer. Forskellene i afkast skyldes, at de tre pensionskasser har egne investerings- og risikoprofiler.

Administrationsfællesskabet Unipension blev etableret 1. januar 2008 og forvalter samlet set 75 mia. kroner for cirka 90.000 medlemmer af Arkitekternes Pensionskasse, MP Pension – Pensionskassen for Magistre & Psykologer samt Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyr læger.

På www.unipension.dk/investering kan du læse mere om, hvordan vi forvalter dine pensionsindbetalinger.

 ADMINISTRATIONSFÆLLESSKABET
Unipension

Lyngbyvej 20 · DK-2100 København Ø · telefon 3915 0102 · post@unipension.dk · www.unipension.dk

Undervisere frygter digitale forelæsninger

De danske universiteter har i flere år afprøvet mulighederne for at podcaste forelæsninger. Underviserne er stadig meget skeptiske, men de har intet at frygte, mener eksperter.

Ved første øjekast ligner det en hvilken som helst anden forelæsning. Men bagerst i lokalet på Aarhus Universitet bliver underviseren fulgt tæt af et kamera. Optagelsen bliver efterfølgende klippet sammen med underviserens PowerPoint-præsentation og lægges på internettet som podcast. Underviserne er på vej ud i universiteternes cyberspace.

“Nu kan fraværende studerende hente forelæsningen, og når eksamen nærmer sig, kan den bruges til repetition”, siger Ask Foldspang Neve, som er formand for foreningen Kritisk Profil ved Aarhus Universitet, der har taget initiativ

til på egen hånd at optage en række forelæsninger.

Regelmæssig podcasting af forelæsninger ville ifølge Ask Foldspang Neve gøre hverdagen lettere for de studerende. Alligevel er kun hver fjerde universitetsunderviser positiv over for idéen – og halvdelen er direkte imod.

Det viser en ny undersøgelse foretaget for Magisterbladet blandt 415 undervisere og 210 studerende på Aarhus Universitet.

De studerende er derimod langt mere positive. Tre ud af fire studerende ser podcasting af forelæsninger som en god idé.

Underviserne er bange

På Aarhus Universitet er det endnu kun enkelte undervisere, der eksperimenterer med podcasting af forelæsninger. Projektafdelingen på Syddansk Universitet har derimod samlet erfaringer med podcasting siden starten af 2006, og her mener projektchef Bjarne Nielsen,

at der er flere forklaringer på underviserens modstand.

“Der er en gruppe undervisere, som er meget bange for at blive overflødige. De frygter, at man bare genbruger forelæsningen året efter. Andre undervisere er bange for, at deres kolleger eller studienævnet går ind og lytter forelæsningen kritisk igennem. Og så er der frygten for, at nogle studerende ikke møder op til forelæsningen, hvis den bliver podcastet”, fortæller Bjarne Nielsen.

Ubegrundet frygt

Men har underviserne virkelig så meget at frygte? På Danmarks Pædagogiske Universitetsskole har de siden 2007 podcastet forelæsninger på udvalgte uddannelser, og mange undervisere har nu vænnet sig til teknologien.

“Underviserne har intet at frygte.

Podcasting af forelæsninger er en stor mulighed for dem, og det er efter min opfattelse ufarligt at

bruge. Det er et redskab og ikke mere end det”, siger Leif Glud Holm, it-konsulent ved Danmarks Pædagogiske Universitetsskole.

Den opfattelse bakkes op af Bjarne Nielsen fra Syddansk Universitet. En tidligere undersøgelse herfra viser således, at podcasting ikke har nogen betydning for fremmødet. Samme billede gør sig gældende på Danmarks Pædagogiske Universitetsskole.

“Det er bestemt ikke vores opfattelse, at podcasting får de studerende til at sige: ‘Det er fedt! Så kan jeg blive derhjemme i stedet for’. Nej, man har behov for det sociale samvær”, siger Leif Glud Holm, der vurderer, at underviserens frygt primært er baseret på, hvad de tror og forventer.

På Syddansk Universitet er det efterhånden fire år siden, at de første forsøg med podcasting af forelæsninger blev gennemført. Underviserens modvilje var ifølge Bjarne Nielsen ekstrem stor i starten, men den er blevet mindre i takt med den bedre information af underviserne.

“Vi havde en underviser, der var enormt bange for det. Vi snakkede så med hende, og efter et års tid kunne hun godt se, at hendes frygt var ubegrundet”, fortæller Bjarne Nielsen.

Gode erfaringer fra udlandet

På mange udenlandske universiteter bliver forelæsningerne konsekvent podcastet. Specielt i USA er det efterhånden meget udbredt.

“I USA bruges podcasting som et konkurrenceparameter mellem universiteterne. Jeg tror, det er årsagen til, at de er så langt fremme i USA. Og den holdning, at man gerne vil vise sig selv som et godt universitet, hvorfor skulle den ikke slå igennem i Danmark?”, spørger podcasting-konsulent Karin Høgh, der i flere omgange har været i USA for at samle erfaringer.

“De udenlandske undersøgelser viser, at studerende, som har mulighed for at hente forelæsninger som podcasts, klarer sig bedre til eksamen. De går ikke glip af nogen forelæsninger, de har bedre mulighed for repetition, og de er mere engagerede i undervisningen”, siger Karin Høgh.

Pinligt for universiteterne

Karin Høgh retter kritik mod universiteternes måde at viderefremme deres forsøgsresultater til underviserne på. Hun påpeger, at der i højere grad bliver

snakket om barrierer end om muligheder.

“Det er næsten pinligt for universiteterne, at de ikke er kommet længere. Da mediet var nyt, var der en pionerånd omkring det. Men dengang var man ikke i stand til at brede det ud”, siger Karin Høgh, der har svært ved at forestille sig, at podcasting af forelæsninger stadig har en chance for at slå igennem.

“Det er bekymrende, at universiteterne ikke er i stand til at tage et så oplagt medie i brug. Hvis det er et billede på, hvordan universiteterne er gearet til at bruge nye kommunikationsformer, så er det ikke godt. Der går for meget diskussionsklub i det”, siger Karin Høgh.

Studerende tager selv affære

Det har fået flere studerende på landets universiteter til selv at optage deres forelæsninger efter aftale med underviseren. På Danmarks Pædagogiske Universitetsskole har nogle studerende sågar et videokamera med til forelæsningerne, fortæller Leif Glud Holm.

Også på Aarhus Universitet har de studerende selv taget affære. Flere undervisere kan berette om, at de studerende på egen hånd placerer en ren maskinpark af diktafoner oppe ved forelæsningspulten.

På den måde hører Ask Foldspang Neve og Kritisk Profils podcastforsøg til de mere gennemførte. Her har et kamera og en klipsmikrofon erstattet de simple diktafoner.

Projektet er stadig på forsøgsstadiet, men Ask Foldspang Neve har allerede gjort sig tanker om, hvordan podcasting skal lanceres bredere for underviserne.

“Underviserne kan let komme til at føle, at noget bliver proppet ned over hovedet på dem. Så vi vil forsøge at skabe en debat, så underviserne selv kan formulere de mange muligheder ved podcasting af forelæsninger”. <<

HVAD ER PODCASTING?

Podcasting er en måde til at distribuere lyd og billeder via internettet. Det er typisk radio- og tv-programmer, som bruges dermed får mulighed for at downloade automatisk til deres computer.

Man kan abonnere på podcasts, når der kommer nye udsendelser, så de automatisk bliver overført til computeren og herfra eventuelt kan flyttes til en mobil afspiller.

Navnet podcasting er sammensat af navnet på Apples musik- og videoafspiller iPod og det engelske ord broadcasting, som betyder at udsende.

Kilde: DR

SÅDAN SIGER UNDERVISERNE:

- “Hvis universiteterne begynder at genudsende podcasts, gør vi os selv arbejdsløse”.
- “Jokes, pjat og små anekdoter ville jeg bortcensurere, hvis det skulle ses af andre bagefter”.
- “Podcasting kan let blive en undskyldning for ikke at møde op og måske udskyde læsningen”.
- “Det er et brud på min ophavsret og kan føre til, at mine ord bliver misbrugt”.
- “Vi risikerer at bombe undervisningen 25 år tilbage i pædagogisk henseende”.
- “Podcasts er sikkert udmærket på pølsefabriksuddannelser og i Australien”.

Kilde: Anonym rundspørge blandt 415 undervisere på Aarhus Universitet.

“Underviserne har intet at frygte. Podcasting af forelæsninger er en stor mulighed for dem, og det er efter min opfattelse ufarligt at bruge. Det er et redskab og ikke mere end det”.

Leif Glud Holm, it-konsulent, Danmarks Pædagogiske Universitetsskole

Udenlandske undersøgelser viser, at studerende, som har mulighed for at følge undervisningen på universitetet via podcasts, klarer sig bedre til eksamen.

RANDI WAHLSTEN

Cand. scient.pol, University of Copenhagen

Political aid for MPs

Co-founder of the festival "Kulturhavn"

Loves to cook –
especially to make her own curries

Theater enthusiast –
new interpretations of Shakespeare
and new Nordic drama are must-sees!

Next goal: Travel to the Congo Republic

Seeking One More.

IF YOU'RE ONE OF A KIND LIKE RANDI, YOU COULD BE THE ONE.

Randi joined McKinsey & Company in 2006, seeking a challenging international career that would open doors. She came to the right place. Our company is involved in more than a thousand projects worldwide advising leading companies. Our teams help clients develop and implement solutions to important and complex problems across their business – locally and globally.

Consulting is an exciting job with great opportunities for personal and professional development, but it is not for everyone. It takes ambition, commitment and a will to succeed. It requires determination as well as talent.

If you have these qualities and have just graduated or are about to – you could be the one we're seeking.

For further information, please visit our web site www.mckinsey.dk or call our Recruiting Coordinator Mette Nielsen on 3337 8126.

Application should be sent to:

McKinsey & Company

Att.: Mette Nielsen

Ved Stranden 14

1061 Copenhagen K,

or email Mette_Nielsen@mckinsey.com

McKinsey&Company

Stram ungeregel virker ikke på ledige akademikere

Efter nye regler skal unge under 30 år nu i aktivering hurtigere og i længere tid. Men det vil fastholde mange, som ellers selv ville kunne finde job, i offentlig forsørgelse, pointerer Akademikernes Centralorganisation. Også økonomisk vismand er skeptisk.

Kurven for arbejdsløse unge går den forkerte vej. For at få det stigende antal arbejdsløse unge i arbejde vedtog regeringen i juni 2009 ungereglen. Reglen betyder, at ledige under 30 år nu skal endnu hurtigere i aktivering.

Men den metode i beskæftigelsesindsatsen er bekymrende, for der er ingen videnskabelige beviser for, at det vil skaffe flere unge ledige akademikere i ordinært arbejde, pointerer chefkonsulent i Akademikernes Centralorganisation (AC) Rasmus Conradsen.

“Der er nok en oprigtighed i, at man vil hjælpe folk tidligt ud af systemet, men her tænker man sig ikke ordentligt om. Der er alle mulige videnskabelige indicier for, at en så lang aktiveringsperiode så tidligt efter dimission vil fjerne manges fokus på søgning efter ordinært og kvalificeret arbejde. Vi ved, at når ledige kommer i aktivering, kommer der en stor grad af fastholdelse på offentlig forsørgelse, for aktivering nedsætter søgningsfrekvensen efter varige job”, siger han.

De nye ungeregler trådte i kraft 1. august 2009 og tager endelig form med det nye LVU-udbud (ledige med Lang Videregående Uddannelse), der startede den 1. marts 2010. Er man under 30 år, skal man som ledig nu overgå til en privat jobformidler efter senest 6 uger og kort tid derefter aktiveres i mindst et halvt år. Er man derimod over 30 år, overgår man til privat jobformidler efter tre måneder, og så skal man som minimum aktiveres efter ni måneders ledighed i minimum fire uger.

Forkert fremgangsmåde

At stille specifikke krav efter aldersgrænser synes man i AC er en helt forkert fremgangsmåde. “Undersøgelser viser, at det, som betyder noget for, hvor lang tid man går ledig, er, hvad du har læst, dine

karakterer og dit cv i øvrigt. At sætte grænser for, hvem der skal have hvilken indsats efter alder, er ligesom at sige, at rødhårede skal have en anden indsats end blonde”, siger Rasmus Conradsen.

Ifølge opgørelser i AC viser mønstret, at mange akademikere formår at klare skærene selv. Af en dimittendårgang finder 80-90 procent nemlig typisk job selv inden for de første seks måneder.

Grunden til, at aktivering i projektet “Hurtigt i gang” havde en effekt, var motivationseffekten, og for brede ledige grupper kan den være fin, påpeger økonomisk vismand Michael Rosholm. Men når det gælder om at bruge modellen på de højtuddannede, er det omgivet med risici, siger Michael Rosholm, som sidder i Det Økonomiske Råd.

“Man risikerer at jage højtuddannede ud i job, som ikke har noget stort karrierespæktiv. Vi ved desuden ikke meget om, hvad højtuddannedes muligheder for at komme tilbage på sporet efter aktivering rent faktisk er. Så jeg er i udgangspunktet ret skeptisk over for en sådan reform”, siger han.

Fejlfortolkning

Beskæftigelsesminister Inger Støjberg (V) har påpeget, at erfaringerne fra projektet “Hurtigt i gang” viser, at reglen virker på alle unge og derfor også for ledige akademikere. Det mener Rasmus Conradsen er en fejlfortolkning.

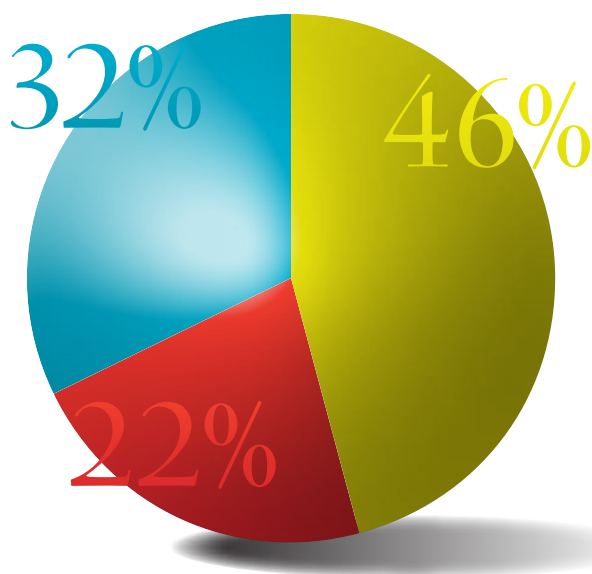
“Der var under 20 akademikere, som medvirkede i “Hurtigt i gang 2-delforløbet” ud af flere tusinde ledige. Det kan man altså ikke konkludere noget ud fra. Desuden var aktiveringsperioden i

forsøget kun halv så lang som dikteret i de nye ungeregler”, siger han.

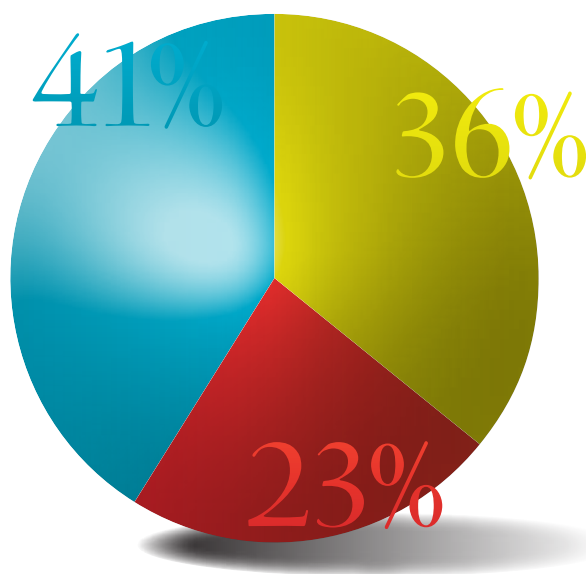
Tal fra jobindsats.dk hos Arbejdsmarkedsstyrelsen viser, at der i december 2009 var knap 64.000 arbejdsmarkedsparete ledige i alderen 16-29 år. De seneste tal fra AC viser, at den gennemsnitlige ledighed blandt akademikere under 30 år fra november 2008 til november 2009 er steget med knap 75 procent til over 2.000 personer. Den viser også, at ledigheden blandt dimittender fra december 2008 til december 2009 er steget med eksplosive 90 procent til over 8.000. <<

Michael Rosholm, økonomisk vismand, Det Økonomiske Råd: “Man risikerer at jage højtuddannede ud i job, som ikke har noget stort karrierespæktiv”.

Kunne du tænke dig at fortsætte med at arbejde, efter du er fyldt 65 år (eller gør du det allerede)?

Vil du fortsætte med at være medlem af en a-kasse, efter du er fyldt 65 år?

Arbejdsaktive vil fortsætte i a-kasse ved pensionsalder

Medlemskab af en a-kasse ophører ved pensionsalderen. Så gør loven det simpelt hen ikke muligt at være medlem længere, og a-kasserne skal derfor opsige deres medlemmer automatisk, når de fylder 65 år.

Loven eksisterer fortsat, på trods af at både eksperter og regeringen opfordrer danskerne til at fortsætte længere tid på arbejdsmarkedet. Mange arbejdsaktive danskere ønsker da også at fortsætte med at arbejde, efter de er fyldt 65 år, og blandt dem er der stor utilfredshed med lovens eksistens. Det viser en rundspørge

blandt medlemmerne af Magisterbladets læserpanel.

I rundspørgen udtaler 46 procent, at de ønsker at fortsætte med at arbejde, efter de er fyldt 65 år. Kun 22 procent vil ikke fortsætte. Samtidig ønsker 36 procent fortsat at kunne være medlem af en a-kasse, mens 23 procent ikke ønsker det. At muligheden for at fortsætte medlemskabet i det mindste skal være der, giver flere et direkte stærkt udtryk for.

“Det er helt urimeligt, at man, så længe man er på arbejdsmarkedet, ikke selv kan

vælge at sikre sig via et medlemskab i en a-kasse”, siger et medlem af DM-undersøgelsen og får opbakning af flere.

“Jeg synes, det forekommer selvmodsigende at bede folk om at blive længere tid på arbejdsmarkedet uden at sikre dem med en a-kasse, men mon ikke det ændres? Det synes jeg i hvert fald, at det burde”, siger en anden. En tredje uddyber:

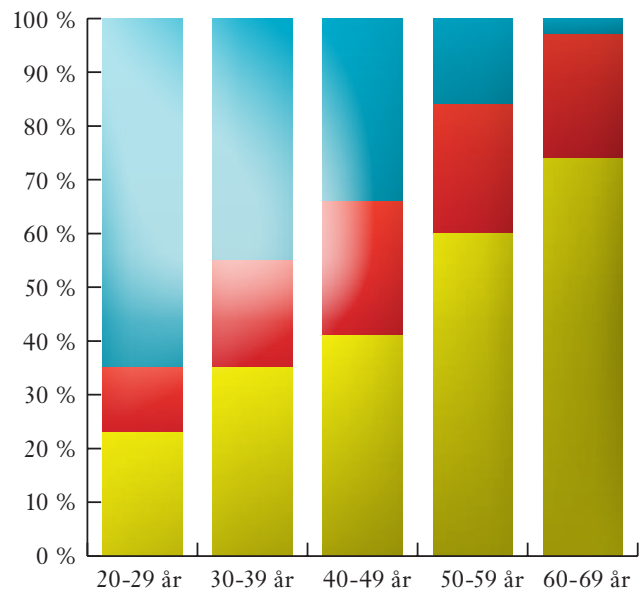
“Da mange ældre stadig kan arbejde og yde en god indsats, synes jeg, det er meget vigtigt også at have mulighed for at blive i a-kassen. Hvordan kan alder på et papir

- Ja
- Nej
- Ved ikke

Kunne du tænke dig at fortsætte med at arbejde, efter du er fyldt 65 år (eller gør du det allerede)?

Grafikken viser sammenhængen mellem alder og lysten til at fortsætte på arbejdsmarkedet efter 65-års-alderen. Der er et tydeligt billede af, at jo ældre man bliver, desto større er lysten til at fortsætte med at arbejde, efter man er fyldt 65 år. Jo yngre man er, desto mere uafklaret er man om, hvorvidt man vil fortsætte med at arbejde ved pensionsalderen.

Ifølge loven kan man ikke være medlem af en a-kasse, når man når pensionsalderen. A-kasserne udmelder simpelthen dem, der er fyldt 65 år. Men mange arbejdsaktive ønsker både at fortsætte med at arbejde og at være i en a-kasse, efter de er fyldt 65 år. Det viser en rundspørge blandt DM's medlemmer.

være afgørende for, om man kan være medlem af en a-kasse?”

Rundspørgen viser dog også en usikkerhed om, hvorvidt loven fortsat skal være gældende. Således svarer 41 procent af de adspurgte i rundspørgen “ved ikke” til spørgsmålet, om de fortsat vil være medlem af en a-kasse, når de er fyldt 65 år.

Der kan dog være et skred om lovens fortsatte eksistens på vej. Før nytår opstod der uenighed i regeringen om loven. Den netop afgående formand for Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg, den konservative arbejdsmar-

kedsordfører Knud Kristensen, udtalte til Magisterbladet, at loven diskriminerer ældre, og at den derfor skal ændres, så medlemskabet kan fortsætte uagtet alder.

“Danskerne skal blive længst muligt på arbejdsmarkedet, og så er det også rimeligt, at man kan forblive medlem af en a-kasse”, sagde Knud Kristensen til Magisterbladet i starten af december. Beskæftigelsesminister Inger Støjberg (V) synes dog ikke, at loven forhindrer, at danskerne fortsætter med at arbejde, efter de fyldt 65 år. <<

MÆND VIL FORTSÆTTE LÆNGERE END KVINDER

Flere mænd end kvinder svarer ja til at kunne tænke sig at fortsætte med at arbejde, når de fylder 65 år. Mens 56 procent mænd svarer ja, svarer kun 39 procent kvinder ja. Samtidig svarer 38 procent kvinder “ved ikke”, mens kun 24 procent mænd svarer “ved ikke”.

ANDRE ARTIKLER OM EMNET

Læs også artiklerne i Magisterbladet “Splittelse i regeringen om udsmidning af a-kasse-medlemmer” i nr. 20/2009 samt “A-kasser: farvel og tak ved de 65 år” og “Pensionsmodne magistre trodser udsmidning af a-kasser” i nr. 19/2009.

Læs også artiklen “EU kan stoppe opsigelser i a-kasser” på side 27.

Danmarks Tekniske Universitet

Overvejer du en ph.d.?

DTU annoncerer året rundt ph.d.-stipendier inden for blandt andet miljø, matematik, fysik, informatik, kemi, bioteknik, kemiteknik, elektronik, kommunikation, rumforskning, konstruktion, produktion, byggeri, transport og life science.

Hold øje med vores hjemmeside

www.dtu.dk

- måske er der et ph.d.-studium, som interesserer dig.

For tiden har vi bl.a. følgende ledige ph.d.-stipendier:

Risø DTU:

Wake effects of large off-shore wind farms - a study of mesoscale atmosphere and ocean feedbacks

Ansøgningsfrist: 15. marts

DTU Management:

Three PhD Scholarships in Product/Service-Systems (PSS) Development in the Maritime Industry

Ansøgningsfrist: 15. marts

DTU Mekanik:

Characterization and testing of multifunctional surfaces

Ansøgningsfrist: 15. marts

DTU Veterinærinstituttet:

PhD scholarship in fish immunology and virology

Ansøgningsfrist: 15. marts

DTU Veterinærinstituttet:

PhD scholarship in Porcine Reproductive and Respiratory Syndrome virus (PRRSV)

Ansøgningsfrist: 15. marts

DTU Veterinærinstituttet:

PhD scholarship in bacterial fish diseases

Ansøgningsfrist: 15. marts

DTU Veterinærinstituttet:

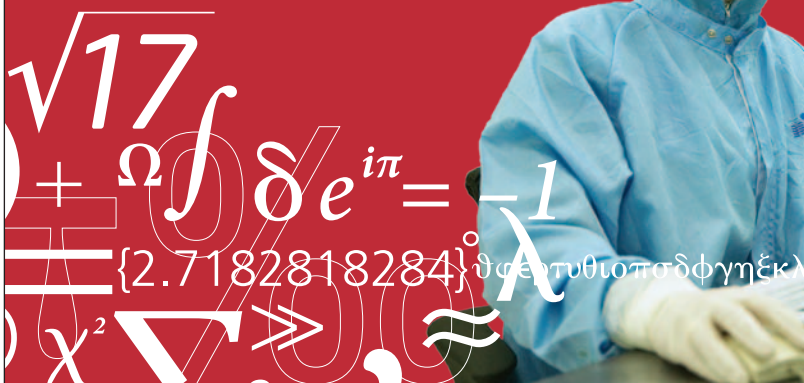
PhD scholarship in animal influenza viruses

Ansøgningsfrist: 15. marts

DTU Veterinærinstituttet:

PhD scholarship in Hepatitis E virus in animals and food

Ansøgningsfrist: 15. marts

EU-direktiv kan stoppe opsigelse i a-kasser

Et kommende direktiv fra EU om ligebehandling kan omstøde dansk lov, som tvinger a-kasser til at opsiges medlemskab for personer, der fylder 65 år. Det mener EU-ekspert.

Selv om mange danskere ønsker at fortsætte med at arbejde efter pensionsalderen, så forsvinder sikkerhedsnettet på arbejdsmarkedet under den voksende gruppe automatisk. For dansk lov tvinger a-kasserne til at opsiges medlemskabet, når et medlem fylder 65 år. Loven er diskriminerende, mener flere eksperter og politikere, og den har også skabt splid såvel i regeringen som mellem Socialdemokraterne og SF, som Magisterbladet tidligere har beskrevet.

Nu kan et kommende direktiv fra EU feje al uenighed om lovens fortsatte eksistens af bordet. Formålet med direktivet er at skabe ligebehandling af alle uanset alder, religion, handicap eller seksuel orientering – også uden for arbejdsmarkedet på området for social sikring. Det vil dermed også omfatte aftaler om social sikring som fx dagpenge i a-kasserne, pointerer EU-ekspert og lektor på Juridisk Institut på Copenhagen Business School Lynn Roseberry.

“Når direktivet godkendes, kan man forestille sig, at man eksempelvis ikke længere må kræve, at danskerne skal opsiges i a-kassen, når de fylder 65 år, medmindre den danske implementeringslov indeholder en undtagelse, som er objektivt og rimeligt begrundet i et legitimt formål som fx en bestemt beskæftigelses- og arbejdsmarkedspolitik, og hvis undtagelsen er hensigtsmæssig og nødvendig for

at opfylde det pågældende formål”, siger Lynn Roseberry.

Undtagelse er mulig

“Forslag til direktiv om gennemførelse af ligebehandling af alle” kommer fra EU-Kommissionen og blev forelagt i 2008.

Det indeholder en bestemmelse, der tillader medlemslandene at beslutte, at ulige behandling på grund af alder ikke udgør forskelsbehandling, hvis den er begrundet i legitime, politiske arbejdsmarkedsmål-sætninger. Ligger undtagelsen inden for et beskæftigelsespolitisk mål, og er undtagelsen nødvendig for at opnå et mål, kan undtagelsen være i orden, forklarer Lynn Roseberry.

Direktivets anvendelsesområde bliver det samme som racediskriminationsdirektivet. I dag gælder direktivet om aldersdiskrimination kun på området for beskæftigelse og ansættelse. Ifølge Lynn Roseberry er de nuværende og gældende regler om a-kassemedlemskab ikke omfattet af dette direktiv, fordi udbetaling af dagpenge er en social sikring og dermed ikke falder inden for direktivet for ansættelse og beskæftigelse. Det nye forslag til direktiv om ligebehandling uden for arbejdsmarkedet kan ændre på dette.

Forenkle feltet

Direktivet vil blandt andet omfatte alder og dermed muligvis også aldersgrænser for medlemskab af danske a-kasser, forklarer Lynn Roseberry. Det virker alt sammen noget kringlet, og det kommende direktiv skal netop forenkle feltet:

“Det handler om at udvide anvendelsesområdet for diskriminationsforbuddet. Direktivet om racediskrimination gælder også på socialsikringsområdet, så det har et meget bredt anvendelsesområde. Det nye direktiv skal derfor udvide beskyttelsen mod forskelsbehandling på grund af blandt andet

alder, så beskyttelsen bliver lige så god som mod racediskrimination”, siger hun.

Direktivet er lige nu netop til høring i medlemslandene. I den danske regering er der endnu uenighed om, hvilket ministerium dette direktiv skal behandles

Når direktivet godkendes, kan man forestille sig, at man eksempelvis ikke længere må kræve, at danskerne skal opsiges i a-kassen, når de fylder 65 år.

Lynn Roseberry, EU-ekspert og lektor på CBS

under. Men Beskæftigelsesministeriets juridiske afdeling skriver i et svar til Magisterbladet, at det er Indenrigsministeriet, der koordinerer og fremfører de danske synspunkter under forhandlingerne.

“Beskæftigelsesministeriet kan ikke udtale sig om tilbagemeldinger til EU. Ministeriet kan dog oplyse, at direktivteksten endnu ikke er færdigforhandlet, og det er derfor endnu ikke muligt at sige noget om, hvordan den endelige tekst kommer til at se ud”, lyder det i det skriftlige svar.

Der vil ifølge Lynn Roseberry nok gå et par år, før direktivet bliver implementeret på nationalt niveau i EU-landene. <<

VEDTÆGTER FOR A-KASSER

Medlemskabet ophører ved udgangen af den måned, hvori medlemmet fylder 65 år, dog 67 år for medlemmer født før den 1. juli 1939.

Kilde: Bekendtgørelse om standardvedtægter af anerkendte a-kasser, Retsinformation

Verden på formler er 11 korte artikler om en fysisk, matematisk eller kemisk formel, der har haft afgørende indflydelse på vores opfattelse af ver-

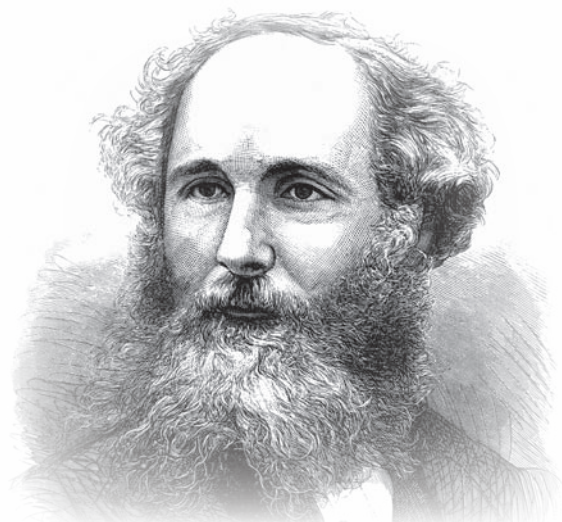
den. Hvem udviklede formlen? Hvad betyder formlen konkret? Under hvilke omstændigheder blev den til? Hvordan blev den modtaget i samtiden?

Og hvad har den betydet for udviklingen af den verden, vi kender i dag?

Der bringes en artikel i hvert nummer af Magisterbladet

frem til sommeren 2010. Du kan læse de fire første artikler i Magisterbladet nr. 1, 2, 3 og 4, alle 2010, eller på www.magisterbladet.dk.

$$\square^2 \Psi = -\mu_0 J$$

James Clerk Maxwell (1831-1879), skotsk matematiker og fysiker.

Det var den danske fysiker H.C. Ørsted, der opdagede, at magnetisme og elektricitet er tæt forbundne fænomener. Men det var skotten James Clerk Maxwell (1831-1879), der i 1873 knyttede dem sammen i sine berømte fire ligninger, som i overskriften er omskrevet til én.

Maxwell opdagede ikke alene, at alle elektromagnetiske fænomener kan beskrives ud fra de fire ligninger. Han påviste også, at en konsekvens af ligningerne er, at elektromagnetiske bølger bevæger sig præcis med lysets hastighed.

“Deraf sluttede han, at lys simpelthen er elektromagnetiske bølger, og at man kan forklare alle lysfænomener som manifestationer af elektriske og magnetiske fænomener. Han blev på den måde den første til at beskrive, hvad lys egentlig er for noget”, fortæller Helge Kragh, der er professor i videnskabs- og teknologihistorie på Aarhus Universitet.

Det største og det mindste

Maxwell, der også er kendt for sine bidrag til statistisk fysik og termodynamik, døde det år, Einstein blev født. Der er en tæt

faglig forbindelse mellem de to. Flere af de centrale budskaber i Einsteins relativitetsteori ligger begravet i Maxwell-ligningerne, som blev lanceret 30 år tidligere end Einsteins teori om, at lysets hastighed er konstant uanset lysgiverens hastighed.

Ifølge Helge Kragh var Einstein stærkt inspireret af Maxwell, der igen stod på skuldrene af andre naturvidenskabelige giganter som Ampère, Gauss, Faraday og som nævnt H.C. Ørsted. Einstein beskrev Maxwells arbejder som “det dybeste og mest frugtbare fysikken har oplevet siden Newton” – og med god grund, mener Helge Kragh.

“Det er imponerende og fascinerende, at Maxwells ligninger gælder i både det største og det mindste. Såvel det lys, som stjernerne udsender, som de kvantefænomener, der foregår på atomart plan, er i overensstemmelse med ligningerne – og de står akkurat lige så stærkt i dag som for 140 år siden”, siger han.

Teknologiske nyskabelser

Helge Kragh fortæller, at Maxwells ligninger har haft umådelig stor betydning

for udviklingen af den verden, vi kender i dag. Erkendelsen af, at spektret af elektromagnetiske bølger strækker sig fra røntgenbølger over lysbølger til radiobølger, udspringer af Maxwells teorier. Derfor ville moderne teknologier såsom røntgen, tv, radio, mobiltelefoni og mikrobølgeovne sikkert ikke have eksisteret, hvis det ikke var for Maxwell.

“Samtidig bygger hele det moderne samfund på, at mennesker har brugt elektromagnetisme til at udvikle alt fra motorer til glødepærer og elforsyning. I moderne tid er Maxwells ligninger en forudsætning for den nye videnskabsgren fotonik, som anvender lys som kommunikationsmiddel i lyslederkabler og andre teknologiske nyskabelser”, forklarer Helge Kragh. <<

DANMARKS PÆDAGOGISKE
UNIVERSITETSSKOLE
AARHUS UNIVERSITET

MASTERUDDANNELSER | EFTERÅR 2010

MØD DPU'S MASTERUDDANNELSER

DPU holder åbent hus om
masteruddannelserne

Torsdag den 25. marts 2010

kl. 17-19 på
DPU, Tuborgvej 164,
2400 København NV

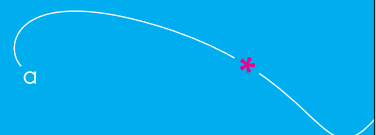
Kom og få vejledning, svar på
dine spørgsmål og kvalificer dit
valg af uddannelse

Ansøgningsfrist 3. maj 2010

Læs mere om åbent hus og
DPU's masteruddannelser inden
for pædagogik, uddannelse og
ledelse på www.dpu.dk/master

Uddannelserne er:

Masteruddannelsen i børnelitteratur
Masteruddannelsen i dansk som andetsprog
Masteruddannelsen i drama- og teaterpædagogik
Master in Leadership and Innovation in Complex Systems
Masteruddannelsen i ledelse af uddannelsesinstitutioner
Masteruddannelsen i læse- og skriveidaktik
Masteruddannelsen i medborgerskab
Masteruddannelsen i professionsudvikling
Masteruddannelsen i socialpædagogik
Masteruddannelsen i specialpædagogik
Masteruddannelsen i sundhedspædagogik
Masteruddannelsen i vejledning
Masteruddannelsen i voksenuddannelse
Master som fleksibelt forløb

Die Philosophen haben die
nur verschieden interpretie
es kommt ab darauf an,
sie zu verstehen.

Karl Mar

Dansker skal hindre tysk fagforenings død

Fagforeningen Verdi i Tyskland mister medlemmer og risikerer at uddø. Et tidligere medlem af DM skal nu hjælpe til med at få de tyske universitetsstuderende til at ændre mening og melde sig ind.

“Fremtiden for Verdi ser jeg som positiv. Indtil nu har vi haft et massivt tab af medlemmer. Men nu går det langsomt bedre. Det ser jeg som en succes”, fortæller Andreas Köhn, der har arbejdet inden for fagbevægelsen i 20 år. Nu er han faglig sekretær og chef for Berlin-Brandenburgområdet i Verdi, som er en sammenslutning af flere fagforeninger inden for servicefagene, som fusionerede i 2001.

ansættelseskontrakt modtog medarbejderen også et medlemskab af fagforeningen”, fortæller Andreas Köhn. “Når man mister så mange medlemmer, så begynder man da at tænke på, om Verdi også vil eksistere i fremtiden”.

Tidligere var fx 90 procent af medarbejderne på det store statstrykkeri i Berlin medlemmer af fagforeningen. I dag er det kun tre ud af 180, fortæller kontorchefen.

“Der er et bladforlag i byen, hvor medarbejderne ikke har fået lønforhøjelse siden 2002. Nu kommer de så og klager til os. Men de er jo ikke medlemmer. Og ifølge reglerne kan vi kun forhandle for dem, hvis de er medlemmer”, konstaterer Andreas Köhn.

Et af problemerne i Tyskland er, at medarbejderne tænker, at de kommer ind under overenskomsten på arbejdspladsen, lige meget om de er medlem af fagforeningen eller ej. Men ifølge Andreas Köhn er arbejdsgiverne blevet mere nærgående og presser i dag lønningerne ved at

Ida Storm Jansen, tidligere medlem af DM, rådgiver i dag den tyske fagforening Verdi om, hvordan den kan få de unge studerende til at melde sig ind i en fagforening. Ida Storm Jansen bor og arbejder i Berlin og er i dag selv medlem af Verdi.

Men faktum er, at i Verdis levetid har foreningen i hovedstadsområdet hvert år mistet fem procent af medlemmerne, i alt 70.000. På landsplan har foreningen på syv år mistet godt 626.000 medlemmer svarende til over 22 procent.

“Tidligere var det normalt at være medlem af en fagforening. Sammen med sin

“Arbejdsgiverne må gerne spørge, om man vil arbejde uden løn. Og det må man gerne sige ja til”.

Ida Storm Jansen, rådgiver for fagforeningen VERDI

» melde sig ud af arbejdsgiverforeningen, så de ikke længere er forpligtet af overenskomsten. Men fagforeningen kan intet gøre, så længe medarbejderne ikke er medlemmer.

Unge: Hvorfor skulle vi?

Alligevel forsøger kontorchef Köhn at være optimist. Det skyldes, at Verdi den seneste tid har haft en lille fremgang i indtægterne. I Tyskland betaler medlemmerne én procent af lønnen i kontingent til fagforeningen. Flere lavtlønnede medlemmer har meldt sig ud, men til gengæld er – dog færre – højtlønnede kommet til. Og det giver flere penge i kassen. Men den store udfordring for Verdi er at få de unge til at melde sig ind. I Berlin er kun 3-4 procent af de studerende medlem af en fagforening.

“De unge i dag er vokset op i det her ‘Geiz ist Geil’-samfund (‘nærighed er fedt’-samfund, *red.*) Nu spørger alle: ‘Hvad får jeg ud af det?’”, fortæller Köhn.

Den holdning er da også let at få bekræftet. På Berlins berømte Humboldt Universitet har de studerende svært ved at finde grunde til at melde sig ind i en fagforening.

“Hvad er med i prisen?”, spørger Christoph Kramer, som vi fanger med en sandwich i kantinen. Han har tidligere læst historie, men er nu i gang med en ph.d. Det er helt tydeligt, at den 31-årige tysker ikke ved ret meget om fagforeningens tilbud. Han bliver overrasket over, at der også er hjælp at hente for den gruppe.

“Jeg vidste ikke, at Verdi hjælper med en retshjælpsforsikring. Hvad koster det?”, lyder endnu et spørgsmål fra Kramer. “Måske kan det være en mulighed for mig, når jeg skal ud at arbejde igen. En procent

af lønnen ... Det må jeg lige overveje”.

Et kontingent på én procent af lønnen er ikke meget, når man sammenligner med, hvad man betaler i Danmark. Men tyskerne mener ikke, de får nok for pengene.

“Jeg kunne vende spørgsmålet om. Hvorfor skulle jeg?”, lyder det fra Sebastian Schwesinger på spørgsmålet om, hvorfor han ikke er medlem af Verdi. “Jeg kan ikke se, hvilke fordele der er for mig ved at være medlem”. Den 27-årige studerende i kultur-, musik- og filosofividen-skab indrømmer da også, at han er ikke ved nok om, hvad en fagforening egentlig kan tilbyde. Her skal Verdi være bedre, hvis han skal overveje et medlemskab.

Dansk førstehjælp

Ønsket om at forbedre forholdene på det tyske arbejdsmarked og få flere medlemmer af fagforeningen har fået Verdi til at hyre dansk hjælp. Danmark er et forbillede for de tyske fagforeninger, fordi organisationsgraden er så høj. Tidligere medlem af Dansk

Magisterforening Ida Storm Jansen rådgiver netop nu Verdi ud fra den danske fagforeningsmodel. I Danmark er en ud af fire ikke medlem af en fagforening, hvor kun hver fjerde tysker er medlem. For ti år siden rejste Ida Storm Jansen til Berlin for at færdiggøre sin uddannelse og meldte sig efterfølgende ind i Verdi.

“Jeg var rystet over forholdene. Det var jo helt godnat”, fortæller mag.art. Ida Storm Jansen, som vi møder i Humboldt

Universitetets kantine. Hun er tilbage i de rammer, hvor studietiden sluttede. Problemet ved det tyske system er ifølge den 36-årige dansker, at fagforeninger er delt op efter brancher og ikke efter uddannelser som i Danmark. Det fungerer for industriarbejdere, men akademikerne er utrolig dårligt stillede i et sådant system. De passer ikke rigtig ind i kun én branche, men i flere forskellige. Derfor melder akademikerne sig ikke ind i Verdi. Ida Storm Jansen er medlem, men forsøgte at melde sig ud, da hun valgte at gå den selvstændige vej inden for markedsføringsrådgivning og strategi. Men i Verdi fik hun at vide, at der også var hjælp at hente til selvstændige. Den snak skabte kontakten mellem Verdi og den danske akademiker. Nu er hun hyret til at hjælpe Verdi ud af krisen. Især den nedadgående lønspirale er i fokus.

“Der er ingen mindsteløn i Tyskland. Jeg kender til frisører, der får 2 euro i timen”, fortæller Ida Storm Jansen, som kalder forholdene uanstændige. Mange

“Hvad er med i prisen?”.
Det må jeg lige overveje”.

Christoph Kramer, ph.d.-studerende,
Humboldt Universitetet

akademikere arbejder endda gratis, fortæller hun. “Der er sådan en stiltende aftale. Arbejdsgiverne må gerne spørge,

om man vil arbejde uden løn. Og det må man gerne sige ja til. Jeg er en dørmatte. Træd bare på mig!”.

Ida Storm Jansen anbefaler Verdi at lave politisk lobbyarbejde i forhold til at få indført en mindsteløn. Derudover mener hun også, at det er vigtigt at få lavet nogle regler for praktik, som oftest er ulønnet. I det hele taget skal akademikerne oplyses

Ida Storm Jansens forslag til Verdi med udgangspunkt i den danske model

På landsplan: en paraplyorganisation for de eksisterende akademikerfagforeninger (ligesom Akademikernes Centralorganisation i Danmark).

Verdi i Berlin: en akademikerfagforening for studerende og universitetsuddannede inden for alle brancher.

Nye tilbud til medlemmerne: hjælp til selvhjælps tilbud som fx kurser i forhandlings- og kommunikationsteknikker, mentorordninger og karriererådgivning til arbejdsløse og studerende.

“Ida har udviklet et godt koncept til os. Vi skal være bedre til at hente medlemmer blandt de studerende”, siger Andreas Köhn, kontorchef i den tyske fagforening Verdi.

om, hvad de skal kræve i løn. Og så skal der oplysningskampagner til, hvor de potentielle medlemmer skal vide, at de ikke er ofre for dårlige lønninger. De er medskyldige i, at markedet er, som det er, fordi de siger ja til ulønnet eller dårligt betalt arbejde.

Væk med kampænderne

Men trods store planer og gode intentioner er Ida Storm Jansen ikke lige så optimistisk som Andreas Köhn fra Verdi.

“Verdi er tung at danse med”, forklarer hun. Hun vil have den til at arbejde og tænke helt anderledes. Hun er for eksempel ikke glad for Verdis nye idé med en bade-djævle-plastik-and, som skal symbolisere fagforeningens enorme kampvilje imod de dårlige forhold på arbejdspladserne.

“Væk med kampænderne, væk med de små strejkefløjter og de bredbenede mænd med armene over kors”, lyder opfordringen fra danskeren.

“De graver deres egen grav”, siger Ida Storm Jansen om Verdi. Hun forklarer, at de tyske fagforeninger har været for dårlige til at følge med skiftet fra industrisamfund til servicesamfund. Derfor har akademikergruppen i for lang tid været en overset gruppe. Hun fortæller om en bekendt i det tyske udenrigsministerium, som er 37 år, akademiker, taler fire sprog – og tjener 800 euro om måneden. Så der er noget at rette op på for Verdi. Især inden for løn- og ansættelsesforhold.

Hos Verdi er Andreas Köhn klar over udfordringerne.

“Ida har udviklet et godt koncept til os. Vi skal være bedre til at hente med-

lemmer blandt de studerende”, fortæller han. Verdi har i et år haft egne kontorer på universiteterne i Berlin, men efter at have hørt om danske forhold har Verdi ændret tilbuddene til de unge. Før rådgav de kun de unge i, hvordan de skulle klage til arbejdsretten, hvis de blev dårligt behandlet. Nu bliver de også klædt på til arbejdsmarkedets udfordringer, inden de møder dem.

“Vi laver ikke det hele om på en dag. Vi må tage det skridt for skridt. Men Ida er en stor hjælp”.

Den danske redningskvinde tror også stadig på ændringer og ringer hver 14. dag til Verdi for at tjekke op på, hvad der sker.

“Verdi er ved at dø. Hvis ikke der sker noget, vil den være forsvundet om 10-20 år”, konkluderer Ida Storm Jansen. <<

SÅ MANGE MEDLEMMER HAR VERDI PÅ LANDSPLAN

2001	2.806.496 medlemmer
2002	2.704.123 medlemmer
2003	2.614.094 medlemmer
2004	2.464.510 medlemmer
2005	2.359.392 medlemmer
2006	2.274.731 medlemmer
2007	2.205.145 medlemmer
2008	2.180.229 medlemmer

Nedgang i medlemmer fra 2001-2008 = 626.267.

Nedgang i procent fra 2001-2008 = 22,31 %.

En and som symbol på en fagforenings styrke? Duer ikke, siger Ida Storm Jansen. “Det er at grave sin egen grav”.

Foto: Colourbox

Middagslur øger indlæringen

En lur på en times tid i løbet af dagen gør hjernen skarpere og forbedrer din indlæringssevne markant. Det mener amerikanske forskere fra University of California, der står bag en undersøgelse af hjernens korttidshukommelse før og efter en lur.

Forsøg har tidligere vist, at indlæringssevnen forringes med 40 pct. gennem en hel nat i vågen tilstand, og den nye undersøgelse peger i samme retning, skriver videnskab.dk.

I undersøgelsen delte forskerne 39 forsøgspersoner op i to hold. Ved middagstid gennemgik alle deltagerne svære hukommelsesøvelser, og de to hold klarede øvelserne lige godt.

Efterfølgende tog den ene gruppe en lur på halvanden time, mens den anden gruppe holdt sig vågen. Nu blev begge grupper så udsat for nye test, og resultatet viste, at gruppen, der fik en lur, klarede sig 20 pct. bedre end den vågne gruppe.

ET HALVT ÅRS EKSTRA SU

Nyuddannede har nu mulighed for at tage et halvt års ekstra kompetencegivende uddannelse (svarende til 30 ECTS-point) på SU.

Ordningen er rettet mod uddannelser med høj arbejdsløshed, herunder flere humanistiske kandidatuddannelser.

For at få adgang til ordningen skal man søge om optagelse, når man er ved at afslutte sin adgangsgivende uddannelse, fx i forbindelse med tilmelding til afsluttede prøver/eksaminer. Man må ikke have modtaget dagpenge, inden eller mens man følger det kompetencegivende forløb. De "særligt ledighedstruede uddannelser", der er omfattet af ordningen, er uddannelser, hvor dimittendledigheden efter tre måneder er over 30 pct. Læs mere om ordningen på ubst.dk.

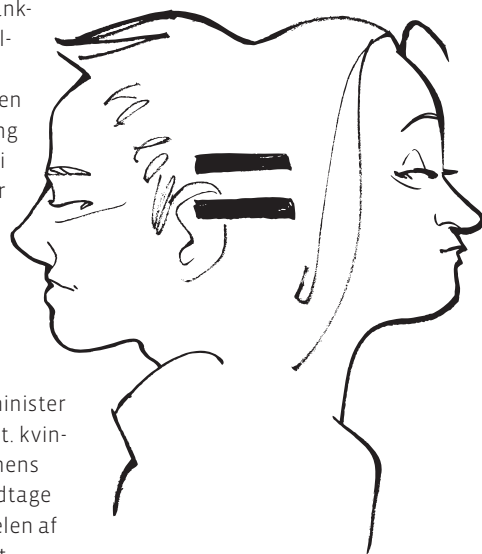
KØNSKVOTERING BREDER SIG I EUROPA

Norge og Spanien har gjort det, Frankrig er ved at gøre det, og Belgien følger formodentligt snart efter.

Det handler om kønskvotering. Siden 2008 har norske kvinder haft adgang til 40 pct. af alle bestyrelsesposter i aktieselskaber, mens virksomheder i Spanien får fortrinsret i offentlige licitationer, hvis de ligeledes har mindst 40 pct. kvinder i bestyrelserne.

Nu er Belgien og Frankrig ved at følge efter, skriver Webmagasinet FORUM. Den belgiske ligestillingsminister har bebudet et lovforslag om 30 pct. kvinder i aktieselskabsbestyrelserne, mens det franske parlament er ved at vedtage en lov, der vil hæve minimumsandelen af kvinder i bestyrelser fra ni til 40 pct.

I gennemsnit er 10 pct. (som også er det danske gennemsnit) af bestyrelsesmedlemmerne i EU-landene kvinder med Portugal på sidstepladsen (3 pct.) og Sverige i toppen (27 pct.).

“Jeg er meget spændt på, hvad det skal markere, at Videnskabsministeriet nu får en minister, der går meget op i oplevelses- og tivoliøkonomi, og om det hele nu skal dreje sig om overfladiske ting. Jeg har meget svært ved at se, hvad cv-baggrunden er”.

Verner C. Petersen, professor i ledelse ved Aarhus Universitet, i Børsen

Jobcentre bruger de dårligste private jobformidlere

Landets jobcentre bruger i stigende grad de dårligste private jobformidlere til at aktivere ledige, viser ny undersøgelse. Beskæftigelsesministeriet vil have indsatsen skærpet. Det er en overreaktion, mener KL.

Når lediges skal aktiveres, tyer landets jobcentre oftere til et samarbejde med de dårligste private aktører end med de bedre og bedste af slagsen, viser en ny rapport fra analysefirmaet Deloitte lavet for Arbejdsmarkedsstyrelsen.

På den baggrund vurderer Deloitte, at der kun i begrænset omfang sker en hensigtsmæssig udvikling på markedet under LVU-udbuddet (ledige med Længere Videregående Uddannelse), hvor de aktører, der viser de bedste resultater, også anvendes i stigende grad.

Rapportens resultater får nu beskæftigelsesminister Inger Støjberg (V) til at indskærpe over for landets jobcentre, at de skal have mere fokus på disse andre aktørers indsats.

“Hvis jobcentrene målretter brugen af aktørerne i forhold til deres resultater, vil markedet komme til at fungere endnu bedre. Derfor vil beskæftigelsesregionerne tage dialogen med jobcentrene, så der kommer fokus på andre aktørers resultater, når aktørerne udvælges. Jeg håber, at jobcentrene vil lære af evalueringen og blive endnu bedre til at vælge de bedste aktører”, siger Inger Støjberg til Magisterbladet.

En overreaktion

Kommunerne overtog det fulde ansvar for landet jobcentre den 1. august sidste år. Men den form for indskærpelse fra ministeren til kommunernes jobcentre på baggrund af rapporten fra Deloitte er en overreaktion fra ministeriet, mener chefkonsulent i Kommunernes Landsforening (KL) Ulrik Petersen.

“Der er ikke grundlag for at indskærpe over for kommunerne, at jobcentrene skal bruge de bedste private jobformidlere. Rapporten handler om statens indsats i jobcentrene i 2008. Og der er et meget spinkelt talgrundlag for at vurdere andre aktørers resultater, hvor meget små forskelle over tid tillægges alt for stor betydning”, siger Ulrik Petersen.

Hos Akademikernes Centralorganisation (AC) er man ikke overrasket over resultaterne i rapporten. Man havde nemlig en fornemmelse af, at det enkelte jobcenter ikke tilstrækkeligt har overvåget effekten af de private jobformidlere, pointerer chefkonsulent i AC Rasmus Conradsen.

“Til kommunernes forsvar kan det dog siges, at det landsdækkende måleinstrument for jobeffekterne på jobindsats.dk

“Rapporten har givet en sund inspiration og fornyet fokus på, at kommunerne skal kigge mere kritisk på valget af anden aktør, så der luges ud blandt de dårlige aktører”.

Rasmus Conradsen, chefkonsulent, AC

først var til rådighed, lang tid efter udbuddet startede. Dertil kommer, at det tager tid, før effekterne ruller ind, så der er forsinkelse i målingerne, og det har stillet kommunerne endnu dårligere”, siger Rasmus Conradsen.

Alligevel mener han, at det er helt rigtigt, når ministeriet påpeger, at Arbejdsmarkedsstyrelsen nu skal lave en hitliste, der “skaber gennemsigtighed og overblik over gode og dårlige andre aktører”.

“Ministeren har ret i, at der er noget at hente der. Men det er først nu, at måleinstrumenterne for alvor er til rådighed til det. Rapporten har givet en sund inspiration og fornyet fokus på, at kommunerne skal kigge mere kritisk på valget af anden aktør, så der luges ud blandt de dårlige aktører, som blot er samtalefabrikker. Så vi hilser en hitliste velkommen”, siger Rasmus Conradsen”. <<

Fra Københavns Stiftsøvrighed og Biskoppen over Københavns Stift skal følgende legater bekendtgøres:

Legat til minde om Cecilie Ring,
 født Fog, fra Risinge

Det Andersenske Enkelegat

Enkefru Hendrine Schmidt f. Crones Legat

Det Mangorske legat

Ansøgningskema er obligatorisk og fås enten på Københavns Stifts hjemmeside: www.kobenhavnsstift.dk eller ved henvendelse til Københavns Stiftsadministration, Nørregade 11, 1165 København K, tlf.: 3347 6500. Her er det også muligt at hente flere oplysninger om legaternes specifikke formål.

Ansøgningsfrist: 6. april 2010

I august sidste år havde Magisterbladet nr. 12 premiere på serien "Næsten alene magister" om de DM-medlemmer, der er eneste magister eller kun har få magisterkolleger på

arbejdspladsen. Formålet er at give et indblik i deres arbejde, faglighed og daglige vilkår, oplevet gennem journalistens øjne og ører og gengivet i reportagens form.

Serien fortsætter i foråret 2010 med en artikel i de ulige numre af bladet. Vi har efterlyst magistre, der vil deltage i serien. Og vi har fået overvældende stor respons. Nok til se-

riens sidste artikler. Vi siger tak til alle, der har reageret, og beder om forståelse for, at vi ikke kan realisere alle idéerne.

Redaktionen

Tryk på karrieren

Rød er ikke bare rød, og papir er ikke bare papir. Anne Provst trådte ind i en fremmed verden, da hun som historiker og museolog sagde ja tak til et job som markedsudvikler på et trykkeri.

Telefonen ringer, og med to effektive skridt er hun henne ved skrivebordet, hvor hun øjeblikket efter har røret i hånden. En kollega fra dtp-afdelingen skal tjekke en deadline. Anne Provst har svaret i hovedet. Og når hun nu alligevel står på sin plads, kan hun lige så godt tjekke, om der er svar fra en potentiel kunde i København.

"Meget af min dag går med at skrive og svare mails. I begyndelsen troede jeg, at jeg som sælger skulle ringe rundt, men det er simpelthen for påtrængende. Der er mere salg i dem, jeg stille og roligt får en god kommunikation med via mail", siger hun.

Det er snart et år siden, Anne Provst begyndte som markedsudvikler på Special-

Trykkeriet Viborg. Med en baggrund som cand.mag. i museologi og historie fra Aarhus Universitet er hun en egenart på trykkeriet, og det var hårdt kost at møde på arbejde det første stykke tid, fortæller hun:

"Da jeg lige var startet, var vi til sommerfest i firmaet, og der kom nogle hen til mig og spurgte direkte, hvad i alverden jeg skulle her. De kunne overhovedet ikke se idéen i, at sådan en højtravende akademiker havde noget at gøre i deres virksomhed. Men min chef ville gerne have en blød sælger, der forstår, hvordan folk som videnskabsredaktører og forfattere af fag-

Anne Provst er ansat som markedsudvikler på et tidsskrift- og bogtrykkeri. Med en uddannelse som cand.mag. i historie og museologi fra Aarhus Universitet er hun den eneste akademiker i huset.

>>

Planchen viser, hvilke bøger og tidsskrifter der skal trykkes på husets forskellige trykmaskiner. Anne Provst har flere produkter fra sine kunder på vej gennem produktionsprocessen.

>> bøger tænker, og det forsøgte jeg at forklare mine kolleger på bedste vis”.

Anne Provst deler kontor med kollegaen René Jensen. Ud over de to skriveborde byder lokalet på et mindre mødebord, udsigt til gårdhave og ikke mindst reoler med bøger, blade, tidsskrifter og alt muligt andet, der er tryllet frem af husets trykkermaskiner.

Fra reolen piller Anne Provst en af de ordrer frem, som hun har skaffet til huse: et kulturtidsskrift. Med faltet ryg, kraftigt mat omslag og som noget helt unikt forskellige papirtykkelser inde i magasinet.

“Det her er virkelig blevet flot. Det viser, at det er rigtigt, når jeg sælger os på, at vi kan noget særligt”.

Fra nabobordet smågriner René Jensen. Der er ingen tvivl om,

at han i Anne Provst har fået en kollega, der på alle måder tager sit sælgerjob alvorligt. Og Anne Provst indrømmer det også gerne selv:

“Da jeg var barn, drømte jeg faktisk om at blive bilsælger. Men jeg kom på andre tanker, og indtil jeg fik tilbudt jobbet her, troede jeg da fuldt og fast på, at

jeg skulle være museumsmenneske resten af mit liv”.

Forsvarer kunderne

Mens Anne Provst gik på Aarhus Universitet, havde hun studiejob på både Herregårdsmuseet Gl. Estrup og i Den Gamle By i Århus. Og da specialet var afleveret, tog hun hjem til Viborg, hvor hun i en periode arbejdede med skiftende udstillinger på byens museer.

“Jeg har været formidler i kraft af de udstillinger, jeg har arrangeret, og jeg opfatter faktisk stadig mig selv som formidler. Når jeg har solgt en bog eller et magasin, er det min opgave at få formidlet til resten af huset, hvordan slutproduktet skal være. Det er op til mig at få forklaret, at når

man skal trykke en bog for en forsker, så er der lagt timer, sved og hjerteblod i den bog, og så kan det godt være, at trykkerne står og siger, at nu er der en deadline, og den skal holdes. Men hvis der er en detalje, som er vigtig for forfatteren at få ændret, så er jeg altså forsvaret på den fløj. Så må trykkeriet ven-

te. Mit koncept er udstrakt service, og det tager jeg bogstaveligt”.

Anne Provst skal aflevere en besked i produktionsafdelingen, men inden hun når at rejse sig, står chefen i døren. Han skal lige tjekke, om hun har styr på den annonce, der skal i Folkebladet. En kollega har 45-års-jubilæum, og det skal fortælles i det lokale dagblad.

Annoncen er indleveret, tidspunktet er bekræftet, så det går ikke galt, garanterer Anne Provst.

“Ja, der er meget, som jeg stille og roligt har fået ansvaret for. Det er også mig, der er ansvarlig for vores web. Så jeg håber, at folk stille og roligt er ved at få øje på, hvad det er, jeg kan”, siger hun.

Markedsudviklerens kontor ligger i det fjerneste hjørne af huset. På vej mod den ventende kollega går turen først gennem trykkeriets festsal. På den store grønne skoletavle har en kreativ sjæl tegnet en tændstikmand med flag i begge hænder. Det er i dette lokale, der bliver inviteret til kollegial komsammen, når der er noget at fejre. Ruten går gennem dtp-afdelingen, hvor der lige nu sidder en håndfuld af Special-Trykkeriets i alt 39 ansatte. I produktionsafdelingen på modsatte side hænger en stor tavle over, hvilke opgaver der på forskellige tidspunkter skal trykkes på forskellige maskiner.

“Det er min, og den der er da også min. Og den der, men den er blevet rykket flere gange, fordi der har været nogle proble-

“Selv om jeg bruger min akademiske tilgang i dialogen med kunderne, er det meget anderledes at arbejde på et trykkeri sammenlignet med et museum”.

“Da jeg lige var startet, var vi til sommerfest i firmaet, og der kom nogle hen til mig og spurgte direkte, hvad i alverden jeg skulle her”.

mer”, siger markedsudvikleren, mens hun peger de små sedler ud, der dokumenterer hendes salgsevner.

Historier fascinerer

Anne Provst afleverer sin besked, og mens hun skridter ned ad den lange korridor tilbage til sit kontor, lader hun fingrene glide hen over ryggene på de mange bøger, der gennem årene er blevet trykt på Special-Trykkeriet Viborg, og som nu fylder hyldemeter efter hyldemeter.

“Det er et superspændende job det her, og jeg elsker jo bøger. Jeg elsker selv at skrive, og en dag håber jeg, at jeg kan komme til at forske og skrive en ph.d. Men lige nu lærer jeg en masse ved at være her. Selv om jeg bruger min akademiske tilgang i dialogen med kunderne, er det meget anderledes at arbejde på et trykkeri sammenlignet med et museum. Og mit hjerte banker da stadig for museumsverdenen, det lægger jeg ikke skjul på”.

Special-Trykkeriet ligger i et af industriområderne i Viborg. Sammenlignet med den charmerende midte i tingbyen, der til maj kan fejre 950 år som bispestad, er der ikke megen historie over bebyggelserne. Men så længe Anne Provst pisker rundt blandt trykplader, papirprøver og kimende telefoner, lader hun den fascination ligge.

“Jeg skriver, når jeg har fri, og lige nu er jeg meget optaget af kommunens gamle bygninger her i Viborg. Derudover er jeg leder af DM's midtjyske netværk, jeg har en hest, og så er jeg også lige alenemor, så jeg keder mig heller ikke, når jeg har fri”. <<

Farver kan variere meget, alt efter hvilken papirkvalitet der trykkes på. En del af jobbet er at tjekke print og prøvetryk, før de store oplag sættes i gang.

“Klimaledelse handler ikke kun om CO²-reduktion, men også om at forstå – inden det er for sent – hvilke konsekvenser klimaændringerne har for virksomheden, samt sikre en rettidig omstilling og tilpasning til de nye vilkår”.

MILJØ

God klimaledelse

Eva Born Rasmussen, Hans-Martin Friis Møller og Sigurd Bunk Lauritsen
 Gyldendal Business, 2010, 216 sider, 200 kr.
 Hvordan ledes virksomheden igennem klimaændringerne, så det sikres, at virksomheden bliver en del af løsningen og ikke en del af problemet? Forfatterne har indgået en aftale med WWF Verdensnaturfonden om at donere indtægten fra denne bog ubeskåret til WWF's klimaarbejde. Bogen er den første af en serie på tre. De kommende titler i serien er “Lokal klimastrategi” og “Klimabranding”.

FILOSOFI

Erhvervsfilosofi – filosofiske bidrag til virksomheder og organisationer

Rebné Christensen og Martin Vinding (red.)

Bogforlaget Frydenlund, 2009, 236 sider, 299 kr.

Bogen viser i detaljer, hvordan filosofien bidrager til at gøre erhvervslivets ledere og medarbejdere bevidste om indgroede forestillinger og antagelser, og hvorledes disse kan udfordres og afklares. Med antologien introduceres erhvervsfilosofien nu for første gang i samlet form i Danmark.

HISTORIE

Nordjylland under Englandskrigen 1807-1814

Knud Knudsen, Henrik Gjøde Nielsen, Peter Ussing (red.) m.fl.
 Aalborg Universitetsforlag, 2009, 656 sider, 495 kr.

Bogen samler en række bidrag til denne mangefacetterede historie under det fælles tema “Krig og samfund – Danmark

og Nordjylland 1807-1814”.

Bogens bidrag beskæftiger sig med såvel nationalhistoriske som regional- og lokalhistoriske aspekter, og både militære og civile forhold under krigen inddrages.

Ånden på værket, Virksomhedskultur på Jes Christiansens sønderjyske højspændingsværk

Kirsten Hessellund Clausen og Torben A. Vestergaard
 Museum Sønderjylland, *Catbrinesmilde Teglværk og Catbrinesmindes Venner*, 2009, 100 sider, 100 kr.

Jes Christiansen var direktør for Sønderjyllands Højspændingsværk i Aabenraa fra 1924 til 1961. Bogen fortæller om højspændingsværket og dets udbygning i Sønderjylland, om Jes Christiansen, om arbejdslivet og om virksomhedskulturen.

KULTUR

Årshushistorier, Fra bjerget til byen 4

Simon Borchmann, Stefan Iversen, Mette Kunør og Per Stoumbjerg (red.)
 Aarhus Universitetsforlag, 2009, 186 sider, 99 kr.

Vi kender alle de vandede Årshushistorier om mindrebevandede århusianere.

I bogen spinder femten skribenter fra Nordisk Institut ved Aarhus Universitet en rød tråd ved at fortælle ikke blot

de kendte Årshushistorier, men også nogle mindre kendte historier om og fra byen. “Fra bjerget til byen” er en forskningsformidlende serie om Århus, skrevet af humanistiske forskere fra Aarhus Universitet.

KULTURHISTORIE

Den Gamle By
 History and Future

Thomas Bloch Ravn
 Den Gamle By, 2009, 48 sider, 42 kr.

I denne lille publikation på engelsk giver Den Gamle Bys direktør Thomas Bloch Ravn et overblik over museets forskellige udviklingstrin gennem de sidste 100 år, og han beskriver samtidig den udvikling og de planer, der har fundet sted inden for de sidste 10 år.

ORGANISATION

CSR – Virksomheders sociale ansvar som begreb og praksis

Anne K. Roepstorff
 Hans Reitzels Forlag, 2010, 384 sider, 298 kr.

Virksomheders sociale ansvar (CSR, Corporate Social Responsibility) handler om relationen mellem virksomheder og det omliggende samfund. Bogen går tæt på CSR, både som begreb og praksis, og det undersøges, hvordan CSR forstås i forskellige miljøer og på forskellige tider.

PÆDAGOGIK

Fællesskab i forskellighed

Ulla Liberg og Carsten Schou (red.)

Akademisk Forlag, 2010, 376 sider, 369 kr.

Bogen undersøger på en række forskellige måder, hvordan pædagogens arbejde kan ses som en stadig bestræbelse på at hjælpe det enkelte menneske til at være sig selv og udvikle sig i samvær og fællesskaber med andre – uanset om mennesket er barn eller voksen, har funktionshæmninger eller sociale problemer.

DANSK ARKÆOLOGI SKAL VÆRE INTERNATIONAL

Københavns Bymuseums ansættelse af overvejende udenlandsk arbejdskraft ved Metrobyggeriet har givet anledning til en større debat. Det er fortrinsvis de unge arkæologer, som har deltaget i debatten. Men jeg føler også trang til at give en kommentar.

I sig selv er det jo godt, at museerne ved de arkæologiske udgravninger ikke alene ansætter danske arkæologer, men også fagfolk fra andre lande. Vi ved, at mangfoldighed blandt medarbejderne giver bedre arbejdsklima og større produktivitet. "Best practice" fra mange lande kan udnyttes, og et internationalt arbejdsmiljø på de store udgravninger giver også danske arkæologer en bredere horisont. Det er en del af globaliseringen, og det er fundamentalt godt.

Men det betyder naturligvis ikke, at danske museer med et arkæologisk ansvar må svigte deres forpligtelser til uddannelse og efteruddannelse af de unge arkæologer.

De fleste læsere vil nok mene, at uddannelse og efteruddannelse af akademikere generelt hører under universiteterne. Men inden for arkæologien har vi en anden ordning, som i øvrigt er opstået i Danmark og senere kopieret i mange andre lande.

I Danmark gennemfører universiteterne ikke udgravninger som selvstændige institutioner, men graver gennem et arkæologisk museum. Til gengæld har museerne påtaget sig at medvirke ved hele den praktiske uddannelse af arkæologer – fra seminargravninger for 1.-års-studerende og videre frem.

Det er en ordning, som jeg selv forhandlede på plads med Nationalmuseet i 1969, og som efter min opfattelse giver en god blanding af teori og praktisk erfaring (vi skyldede den da også i sin tid ned med et par af værtens kryddersnaps!).

Jeg har senere som studieleder for arkæologi på Københavns Universitet haft lejlighed til at administrere denne ordning gennem mere end 10 år. Det har medført forbedringer og gode praktiske løsninger, efterhånden som der opstod problemer; ikke mindst inden for museumsvesenet.

Men det centrale element: At de arkæologiske museer i Danmark påtager sig at medvirke til den praktiske uddannelse og efteruddannelse af vore unge arkæologer, har der gennem alle årtier været fuld og kontant opbakning til.

Jeg skal derfor tillade mig at opfordre Københavns Bymuseum til i den fremtidige ansættelsespolitik at skabe et velafbalanceret forhold mellem dansk og udenlandsk arbejdskraft.

Klaus Ebbesen, koncernchef, dr.phil. (S)

NUTIDENS PROLETARIAT

Iben Sønderup tegner i Magisterbladet nr. 3/2010 et portræt af timelærerne som nutidens proletariat. Ingen løn under sygdom, barsel og perioder uden opgaver. Som at være jaget vildt på arbejdsmarkedet. Gratis arbejde leveret udelukkende for at bevare relationen til arbejdsgiver. Det lyder velkendt. Sådan er virkeligheden også for tusindvis af freelancere og selvstændige.

Timelærere og freelancere har det til fælles, at de kun vil arbejde med det, de har lyst til. Den usikre økonomi forbundet hermed tvinger dog mange med familieambitioner til at forlade dette spor. Man søger i havn i en almindelig 37 timers funktionærstilling et eller andet sted derude i administrations-Danmark. Sådan er livet. Man vælger selv sin (leve)vej.

Sven Aldenryd

BUSINESS UDEN BRØLERE

STUDIESKOLEN BUSINESS

SPROG- OG KULTURTRÆNING

Studieskolen Business forbereder dig til mødet med fremmede kulturer. Undgå uheldige situationer og skab resultater via god kommunikation med dine internationale samarbejdspartnere.

Kurser

Mellemøsten   **Global kommunikation**
Kina   **Indien**

Vi er specialister i erhvervsrettede kurser i dansk og fremmedsprog.

Læs mere på studieskolen.dk/business
eller ring til 33 18 79 00

STUDIESKOLEN

Når sprog flytter grænser

Borgergade 12
1300 København K

DET BIOVIDENSKABELIGE
FAKULTET
FOR FØDEVARER, VETERINÆRMEDICIN
OG NATURRESSOURCER
KØBENHAVNS UNIVERSITET

SNART KANDIDAT- STUDERENDE?

Gør interesse til karriere:

Læs Environmental Chemistry and Health, Parasitology eller en af vores 14 andre kandidatuddannelser på LIFE – Københavns Universitet.

Åbent hus 23/4: Mød studerende, studieledere og færdige kandidater.

www.LIFEsciences.ku.dk

“To fluer blev slået med samme smæk, for bibliotekerne er med min ansættelse blevet i stand til at tilbyde noget, der ellers ikke står på ethvert biblioteks udlånsliste”.

FILOSOF PÅ FLEKS

En verden af bøger er en verden af rigdom. Den verden finder vi i det små, når vi finder ro i lænestolen med en god bog, og den verden finder vi i det store, når vi går rundt blandt hylderne på biblioteket, hvor vi næsten kan mærke, hvordan de store ånder ... ja, ånder på os. Så gribes vi af lysten til at læse, lære og leve et liv i langsomhed i selskab med de gode bøger, der viser sig at være det gode selskab, hvor enhver er velkommen. I det selskab blev jeg budt velkommen, da jeg blev ansat på Silkeborg Bibliotekerne, ikke som helt almindelig medarbejder, men ansat i et særligt job, der rubriceres som et fleksjob. Det betyder, at kommunen med al mulig flid og engagement fandt en niche, hvor jeg med mine få kræfter endnu kunne gøre fyldest, og det betyder, at Silkeborg Bibliotekerne tog imod mig med al mulig åbenhed og tolerance, hvilket i en smuk syntese gjorde først en prøvetid mulig og dernæst en fastansættelse. Det gjorde mig meget lykkelig, for dermed var førtidspensionen udskudt lidt, og jeg kunne fordybe mig i den rige verden, hvor bøgerne er i fokus. For at tilgodese de skånehensyn, der er et must, hvis jeg skal kunne klare jobbet, fik jeg mest muligt hjemmearbejde og færrest mulige udeaktiviteter. Det passer som fod i hose, for gode fortællinger og dybsindig filosofi kan kun undfanges i fred og ro, hvilket der er herhjemme i mit lille filosofirum, hvor kun vores puddelhund formår at distrahere mig.

Ude på Silkeborg Bibliotekerne praktiserer jeg så det, jeg har forberedt herhjemme, og det vil sige historier for de små og foredrag samt studiekredse for de store og voksne. To fluer blev slået med samme smæk, for bibliotekerne er med min ansættelse blevet i stand til at tilbyde noget, der ellers ikke står på ethvert biblioteks udlånsliste – nemlig en filosof, og jeg fik, som nævnt, et dejligt job med udfordringer, som enhver filosof må værdsætte.

Børn fra børnehaverne bliver inviteret til Them, Gjern, Kjellerup, Alderslyst og Silkeborg Bibliotek for at høre om eventyrene i hundredemeterskoven og om Alfons, Mille og den rare far. Alt sammen er billeder på den eksistens og de pointer, vi kender så godt fra vores eget liv, og med til gode fortællinger hører også sang, musik og små sjove tegninger. Hvis børnehaverne hellere vil have besøg, drager jeg ud til dem med violinen på ryggen og tasken fuld af Peter Plys-figurer samt alt det, jeg vil berige de små tilhørere med. Hvem der har det bedst efter et sådan besøg, skal jeg ikke udtale mig om, men jeg ved, at det for mig giver en fylde, som jeg kan leve længe på.

Af og til er jeg næsten ved at glemme de voksne, men de glemmer ikke mig, for en mail i ny og næ med ønsket om at låne filosofien hjem til en privat læsegruppe får mig til at glemme Johannes Døberens fødselsdag og de vise mænd, som jeg bl.a. turnerer rundt med i år. For de voksne vil have Kierkegaard, Løgstrup, Nietzsche, Camus, Machiavelli, Kafka og mange flere tænkere og værker belyst, og det er jo guf for biblioteksfilosoffen. I Silkeborg har vi etableret faste foredragsrækker, som hver sæson behandler en særlig historisk epoke i en filosofisk optik, hvilket i dette efterår er to foredrag om antikken, og desuden faste studiekredse i form af to litteraturkredse og en Kierkegaard-kreds. Meget mere kunne biblioteket godt udbyde, og meget mere kunne de læsehængende silkeborgensere godt bruge, men meget mere kan bibliotekets filosof på fleks ikke overkomme. Lad dette derfor være et udtryk for min taknemmelighed for, at Silkeborg Kommune i samarbejde med Biblioteket formåede at gøre biblioteksfilosoffen til en fast institution, så vi nu i samvær, samtale og samarbejde kan nyde rigdommen på hylderne og hylde bøgernes unikke univers. <<

Tillykke til videnskab, undervisning og ligestilling

DM siger velkommen og tillykke til videnskabsminister Charlotte Sahl-Madsen (K), undervisningsminister Tina Nedergaard (V) og ligestillingsminister Lykke Friis (V) og benytter lejligheden til at kaste et forventningsfuldt blik på fremtiden og et kritisk blik på årene, der er gået.

“Charlotte Sahl-Madsens baggrund fra Danfoss Universe kan indgyde høje forventninger til den nye videnskabsminister inden for det naturvidenskabelige område, innovation, oplevelsesøkonomi og fornuftigt og ligeværdigt samarbejde med erhvervslivet”, siger DM’s formand, Ingrid Stage.

DM’s forskningspris gik for tre år siden til Danfoss Universe med samme begrundelse.

“Men det giver ikke i sig selv en god videnskabsminister. Her skræmmer sporene, og forhåbentlig vil den nye minister have et bredere perspektiv end den tidligere minister, der i udpræget grad manglede blik for de grundlæggende opgaver på universiteterne: grundforskning og forskningsbaseret uddannelse”, fortsætter Ingrid Stage.

Tina Nedergaard (V) har tidligere været uddannelsespolitisk ordfører. “Jeg forventer, at den nye minister vil sætte ind med en konsolidering af professionshøjskolerne og give dem ordentlige rammevilkår. Der er brug for midler til udvikling af eksempelvis lærer-, pædagog- og sygeplejeuddannelserne”, siger Ingrid Stage og gør opmærksom på, at bevillingerne p.t. gives

som taxameterpenge, og at der stort set ingen udviklingsmidler er.

Lykke Friis (V) har allerede som prodekan på Københavns Universitet vist et stort engagement for flere kvinder i forskning. “Jeg håber virkelig, at Lykke Friis vil udbrede sit engagement til at dække hele ligestillingsfeltet i de kommende måneder”, siger Ingrid Stage.

“Under den tidligere minister har området været decideret nødlidende. Danmark har været stærkt nølende i forhold til EU-Kommissionens krav om at oprette en uafhængig instans med fokus på at fremme ligestilling mellem kvinder og mænd. Jeg håber virkelig, at det projekt kan få luft under vingerne med Lykke Friis som minister”. <<

“Forhåbentlig vil den nye minister have et bredere perspektiv end den tidligere minister, der i udpræget grad manglede blik for de grundlæggende opgaver på universiteterne”.

Ingrid Stage, formand, DM

Valgresultat

I oktober 2009 blev der udskrevet valg til Lærerstandens Brandforsikrings generalforsamling

Der skulle i 3 valgområder vælges kandidater tilhørende henholdsvis folkeskoleområdet, medlemsgruppe 1 og undervisningsområdet uden for folkeskolen og andre medlemmer uden tilknytning til undervisningsområdet, medlemsgruppe 2.

Valget er gældende for en periode på 4 år fra den 1. maj 2010.

Valgområde 7, Lolland-Falster

Der skulle vælges 2 delegerede for medlemsgruppe 1 samt 1 delegeret for medlemsgruppe 2.

Der blev ikke opstillet flere kandidater, end der skulle vælges.

Valgt ved fredsvalg blev:

- Tidl. afdelingsleder Ib Hjelmshøj, Væggerløse, medlemsgruppe 1.
- Overlærer Finn Abrahamsen, Nykøbing F, medlemsgruppe 1.
- Speciallærer/VUC Allan Sidor, Saksø, medlemsgruppe 2.

Valgområde 8, Fyn

Der skulle vælges 3 delegerede for medlemsgruppe 1. Der blev ikke opstillet flere kandidater, end der skulle vælges.

Valgt ved fredsvalg blev:

- Lærer Ole Eggert, Middelfart, medlemsgruppe 1.
- Lærer Edmond Pedersen, Årslev, medlemsgruppe 1.
- Pens. skoleleder Allan Peterhånsel, Odense, medlemsgruppe 1.

Inden for medlemsgruppe 2 var der kampvalg, idet der blandt 3 kandidater skulle vælges 2 delegerede. Valgt blev:

- Tidl. forstander Jørgen Krongaard Christensen, Nyborg, medlemsgruppe 2.
- Lektor Hans Hansen, Odense, medlemsgruppe 2.

Valgområde 9, Vest- og Sønderjylland

Inden for medlemsgruppe 1 var der kampvalg, idet der blandt 4 opstillede kandidater skulle vælges 3 delegerede.

Valgt blev:

- Skoleleder Emma Pedersen, Esbjerg, medlemsgruppe 1.
- Overlærer Kim Moustén Vestergaard, Tønder, medlemsgruppe 1.
- Skoleinspektør Gunnar Jensen, Bredebro, medlemsgruppe 1.

For medlemsgruppe 2 blev der ikke opstillet flere kandidater, end der skulle vælges.

Valgt ved fredsvalg blev:

- Anbringelseskonsulent Bente Knudsen, Bredebro, medlemsgruppe 2.
- Gymnasielærer/adjunkt Sara Krogh, Lunderskov, medlemsgruppe 2.

Venlig hilsen

Knud Erik Bang
Formand

Jørn Anker-Svendens
Adm. direktør

LÆRERSTANDENS BRANDFORSIKRING G/S

Farvergade 17 • 1463 København K • Tlf 3311 7755 • www.lb.dk

KARRIERE:

- 2010: Kampagneleder i Operation Dagsværk (OD)
- 2009: Producent på teaterforestillingen "What happened" på teater Får 302
- 2005-2007: Frivillig på Universitetsradioen ved siden af studierne
- 2005-2008: Producent på TV-TV, et program om litteratur og poesi, som blev sendt på Kanal København

UDDANNELSE:

- 2009: Kandidat i moderne kultur og kulturformidling fra Københavns Universitet
- 1999: Student fra Vordingborg Gymnasium

SIGNE SKOVMAND, 29 ÅR

Kampagneleder på Operation Dagsværks Burma-kampagne.

Hvorfor blev det dig, der fik jobbet?

Jeg har både lavet radio og tv og i mit speciale beskæftiget mig indgående med socialt marginaliserede gruppers brug af nye medier. Det har været interessant for Operation Dagsværk, som laver ung til ung-kommunikation, hvor nyudklækkede studenter henvender sig til gymnasieelever.

Hvorfor søgte du jobbet?

Fordi det er et drømmejob at være en del af en ung progressiv organisation med en god sag, hvor jeg beskæftiger mig med udviklingsarbejde og samtidig kan være med til at præge en kampagne fra starten. Jeg syntes selv, jeg stiledede højt, da jeg søgte, eftersom det var mit første "rigtige" job,

men jeg tænkte, at nu prøver vi. Og jeg blev glædeligt overrasket, da valget faldt på mig.

Hvilket forhold havde du til Burma?

Intet! Jeg havde kun set dokumentarfilmen "Burma VJ!" på forhånd, så det var ikke derfor, jeg fik jobbet. Faktisk blev Burma-projektet, som er målet for dette års kampagne, først besluttet på min anden arbejdsdag, hvor 100 gymnasieelever samledes til stormøde på Fyn.

Hvad bliver din vigtigste opgave som kampagneleder?

Ud over mig og en sekretariatsleder består OD's kampagnesekretariat af et hold på 10 frivillige unge, der selv har forladt gym-

nasiet for ganske nylig. De er så seje og fulde af gode ideer. Min opgave bliver at bevare overblikket over alle de gode idéer, holde styr på deadlines og sørge for, at møder og den slags bliver holdt.

Hvor tror du, at jobbet i OD vil føre dig hen?

Det er ikke en klassisk lederfunktion, jeg kommer til at varetage, men jeg er sikker på, at jeg vil gå herfra meget klogere på, hvordan man faciliterer forskellige arbejdsprocesser. Jeg har aldrig været nogen karriereplanlægger, men ladet mig påvirke af de muligheder, der opstår hen ad vejen. Men umiddelbart tænker jeg, at jeg skal kigge mig om efter noget i ngo-verdenen. *psi*

NYT JOB? DM er din rådgiver, når du skal forhandle løn i dit næste job

En lønforhandling er ikke bare en lønforhandling. DM har udarbejdet praktiske tjeklister og fagrelevante lønstatistikker, der ruster dig til lønforhandlingen, uanset om du skal arbejde i det private og selv forhandle løn eller i det offentlige, hvor det typisk er tillidsrepræsentanten, der forhandler for dig.

Og husk: Sig aldrig sit gamle job op, før du har en kontrakt på dit nye. Læs mere på www.dm.dk/loen.

Gratis studiemedlemskab

i **MA** kan give dig 13.368 kr.

Tjek ud på ma-kasse.dk

ma

– ma-kasse.dk

**DU CAND NOGET
SÆRLIGT.**

DERFOR SKAL DU

OGSÅ HAVE EN

A-KASSE, DER

CAND NOGET

SÆRLIGT.

Og som studerende
kan du få **GRATIS**
studiemedlemskab

Cand. du kende dig selv her:

Studerende, under 30 år og med studiejob? Du har mulighed for at få et gratis studie-medlemskab af Magistrenes Arbejdsløsheds-kasse. Der er ingen grund til at vente til sidste eksamensdag og miste en måneds dagpenge. Vi taler trods alt om 13.368 kr.

Få din arbejdsløshedsforsikring på plads nu og få adgang til MA's rådgivning og medlemstilbud. Det er os, der kender dit kommende jobmarked.

Læs mere om betingelserne for gratis a-kasse på **www.ma-kasse.dk**

Magistrenes Arbejdsløshedskasse

Den foretrukne a-kasse
for scient.er og humanister
siden 1974

SORTERET MAGASINPOST ID-nr. 41032:

Al henvendelse; DM, magisterbladet@dm.dk, Tlf: 38 15 66 00

**FORSIKRING
MED OVERSKUD**

**Tænk hvis der var
1.125 kr. på vej til dig**

OVERSKUDSDELING: ~~1.125,-*~~

DIN REELLE PRIS: 3.374,-

Magistrenes Forsikringsgruppe deler årets overskud med bilkunderne.
I marts får de fleste af vores kunder med bilforsikring penge tilbage,
i alt 3,7 mio. kr. Vil du også have en billigere bilforsikring, så kontakt os.

* Overskudsdelingen er baseret på tilbagebetalingsprocenten for Magistrenes Forsikringsgruppe i 2009. Den varierer fra år til år.
Prisen varierer efter bil, bopæl, antal år du har kørt skadefrit, og hvilke andre private forsikringer du tegner i GF.
For 2009 får nybilister dog ikke overskudsdeling. Beregn din pris på gf-magistrene.dk.

Hovedsponsor for kvindelandsholdet i håndbold